Konkurranseregler

oppdatert etter Kretsledermøtet 2026

Definisjoner:

1. Definisjoner på og generelle krev til o-løp — side 2
2. Ulike typer o-løp — side 3-4

Regelprinsipper:

3. Hovedprinsipp om regler — side 5
4. Reglenes virkeområde — side 5
5. Endringer/fortolkninger — side 5

Regler for deltakelse i o-løp:

6. Hvem reglene gjelder for — side 6
7. Deltakeradgang — side 6
8. Representasjon — side 6
9. Klassebestemmelser — side 6
10. Påmelding — side 6-7
11. Gjennomføring av løpet — side 7
12. Krav til deltaker — side 8-9
13. Adgang til å klage — side 9

Regler for å søke om løp og sette opp terminliste:

14. Forutsetninger for å arrangere o-løp — side 10

Regler om å arrangere o-løp:

15. Generelle krav til o-løp — side 11
16. Klassebestemmelser — side 11-13
17. Påmelding — side 13
18. Kart og postbeskrivelser — side 13-14
19. Start — side 14-15
20. Kvitteringssystem — side 15
21. Krav til orienteringsløypa — side 15-19
22. Gjennomføring av arrangementet — side 19-26
23. Avlysning og annullering av arrangement — side 26-27

Særregler for NM, Hovedløp og internasjonale løp:

24. Søknadsrutiner — side 28
25. Kart og postbeskrivelser — side 28
26. Gjennomføring av arrangement — side 28-30
27. Avlysning av og annullering av arrangement — side 30

Regler om klager, protester og anker:

28. Klage og protestbehandling — side 31-33

Definisjoner:

		Markeringene i kursiv angir hvilke(n) kategori(er) regelen gjelder for (jfr. også pkt. 1.2):
IOF	=	International Orienteering Federation, IOF krav omfatter World Ranking Event (WRE), samt IOF- og NORD-arrangementer (som f.eks. VM og NOM) så langt reglene passer.
NM	=	Norgesmesterskap (NM) og Hovedløp (HL). NM-markeringen er bare brukt der det foreligger særregler for NM/ HL.
DM	=	Distriktsmesterskap. DM-markeringene er bare brukt der det foreligger særregler for distriktsmesterskap. Utover disse gjelder reglene for NA- løp
NA	=	Nasjonale løp
KM		Kretsmesterskap. KM-markeringene er bare brukt der det foreligger særregler for kretsmesterskap. Utover disse gjelder reglene for NA- eller K-løp (avhengig av hvilken kategori det enkelte løp er plassert i).
K	=	Kretsløp
NÆR	=	Nærløp
Ingen markering	=	Alle kategorier

1 Definisjoner på og generelle krav til o-løp

1.1		**Definisjon på o-løp**
1.1.1		O-løp er en konkurranseform hvor deltakerne ved hjelp av kart, kompass og andre tillatte hjelpemidler skal ta seg fram gjennom ei orienteringsløype. Foruten start og mål består orienteringsløypa av et antall nærmere bestemte punkter i terrenget kalt poster, som deltakerne skal oppsøke i fastsatt rekkefølge. Underveis mellom start, poster og mål bestemmer deltakerne selv hvor de vil løpe (veivalget). På kortere strekninger kan det imidlertid av spesielle grunner være påbudt å følge merket løype.
1.2		**Krav til ulike løpskategorier**
1.2.1	*IOF*	IOFs World Ranking Event. De er tildelt av IOF etter anbefaling fra forbundsstyret og ført opp på IOFs terminliste.
1.2.2	*NM*	De ulike NM og HL avholdes innen de disipliner, distanser og klasser som er vedtatt av forbundstinget.
1.2.3	*NA*	Norgescup er en serie arrangement for eliten med sammenlagtplassering. Forbundsstyret kan vedta ytterligere forskrifter.
1.2.4	*NA*	Nasjonale løp samler deltakere fra flere kretser og utenlandske deltakere. Kart og løyper skal være av høyeste standard. Det forventes høy kvalitet på resultatservice, presseservice og arenautforming. Forbundsstyret tildeler, setter opp terminliste og regulerer de nasjonale løpene.
1.2.5	*K*	Kretsløp samler deltakere fra en eller flere kretser. Kart og løyper skal være av høy standard. Det kan benyttes et redusert klassetilbud i ordinære klasser. Det skal være god kvalitet på resultatservicen. Kretsene kan vedta utfyllende forskrifter for kretsløp.
1.2.6	*NÆR*	Nærløp er et løpstilbud for en krets eller deler av en krets. Dette er et enkelt løpstilbud hvor det forventes at de fleste deltakerne kommer, løper og reiser hjem. Det stilles derfor få krav til annet enn kart og løyper. Kretsene setter opp terminliste og kan vedta utfyllende forskrifter for nærløp.
1.2.7	*KM*	Kretsen bestemmer hvilke KM som skal arrangeres. Det skal ikke kåres kretsmestre blant deltakere under 13 år, eller i underklasser med lavere vanskegrad på løypa enn aldersklassens høyeste (jfr. 16.1.7).
1.2.8	*KM*	KM kan ha status som NA- eller K-løp
1.2.9	*DM*	Flere kretser kan gå sammen om å arrangere DM. Kretsene bestemmer hvilke DM som skal arrangeres. Det skal ikke kåres distriktsmestre blant deltakere under 13 år, eller i underklasser med lavere vanskegrad på løypa enn aldersklassens høyeste (jfr. 16.1.7).
1.2.10	*DM*	DM skal ha status som NA-løp.

2 Ulike typer o-løp

2.1		**Inndeling etter hvordan deltakerne løser oppgavene og konkurrerer**
2.1.1		Individuell konkurranse er konkurranse hvor deltakerne både løser oppgavene og konkurrerer hver for seg.
2.1.2		Patruljekonkurranse, f.eks. for par, er konkurranse hvor patruljen både løser oppgavene og konkurrerer samlet.
2.1.3		Lagkonkurranse er konkurranse hvor deltakerne løser oppgavene hver for seg, men konkurrerer samlet som deltakere på et lag. I lagkonkurranse kan enten tidene legges sammen for et på forhånd bestemt antall deltakere fra hvert lag, eller det benyttes poengberegning etter på forhånd fastsatte regler.
2.1.4		Stafett er konkurranse mellom lag hvor deltakerne på laget løper hver sin etappe i en bestemt rekkefølge og veksler med hverandre. De enkelte etappene gjennomføres på samme måte som i individuell konkurranse
2.1.5		Fellesstart er en øvelse hvor deltakerne starter samlet og normalt løper flere sløyfer. Sløyfene er gaflet mot hverandre. Postene innen hver sløyfe tas i en gitt rekkefølge, men rekkefølgen på sløyfene varierer
2.2		**Inndeling etter lysforholdene**
2.2.1		Dag-o-løp er o-løp hvor starten foregår på et slikt tidspunkt at samtlige startende innen rimelig tid kan fullføre konkurransen i dagslys.
2.2.2		Natt-o-løp skal arrangeres slik at alle deltakerne får like lysforhold. Ved individuelle konkurranser skal første start være så sent at det ikke blir mørkere etter denne. Siste start skal være så tidlig at deltakerne kommer i mål før det begynner å lysne.
2.3		**Definisjoner av de ulike grener**
2.3.1		Sykkelorientering er orientering hvor deltakerne i hovedsak beveger seg på sykkel langs stier og veier. Løypa skal gjennomføres av syklister som sykler, bærer eller dytter sykkelen. Sykling utenfor de markerte stier og veier er forbudt, dersom ikke annet er spesielt opplyst.
2.3.2		Skiorientering er orientering hvor deltakerne i hovedsak beveger seg på ski i oppkjørte løyper. Det kan løpes på beina biter av løypa, men ski og staver skal være med hele veien rundt. På korte stekninger kan det være påbudt å følge merket løype.
2.3.3		Presisjonsorientering (Pre-o) er en gren som baserer seg på kart- og terrengtolkning. Deltakerne skal besøke et antall poster i gitt rekkefølge. På hver post skal deltagerne ved hjelp av kart og kompass bestemme hvilken av et antall postskjermer som er plassert riktig. Deltagerens bestemmelse skal ta utgangspunkt i postsirkelens midtpunkt og definisjonen i postbeskrivelsen. Valget skal stemples på et stemplingskort. Løypas underlag skal være tilrettelagt for rullestol.
2.4		**Andre definisjoner**
2.4.1		Påmeldingskontingent er den prisen deltakeren betaler til arrangøren for å melde seg på å få rett til å starte i sin løype.
2.4.2		Med tilleggsavgift for etteranmelding forstås det tillegget i påmeldingskontingenten som arrangøren kan ta for deltakere som melder seg på etter den siste ordinære påmeldingsfristen og således gir arrangør usikkerhet for dimensjonering av antall kart, premier o.a.
2.4.3		Med endringsgebyr menes den prisen arrangøren kan ta for å endre navn, klasse, brikkenummer eller klubbtilhørighet.
2.4.4		Med tilleggstjenester menes andre tjenester som arrangøren kan ta seg betalt for.
2.4.5		Med løpsavgift menes den andelen av påmeldingskontingenten som arrangøren skal videresende til NOF.
2.4.6		Med klubb menes den klubben som er registrert som medlem hos NOF.
2.4.7		Med lag menes stafettlag eller andre lag som konkurrerer som én enhet.
2.4.8		Med deltaker menes en person, et lag eller en gruppe.
2.4.9		Ordinære klasser er klasser som er delt inn etter alder, kjønn og løypenes vanskegrad.
2.4.10		Klassene fordeles på løyper, som beskrives ved lengde, antall poster samt en av følgende vanskelighetsgrader: N1 (lettest), N2, C, B og A (vanskeligst).

2.4.11		Med stemplingssystem menes det systemet som verifiserer at deltakerne har vært innom postene.
2.4.12		Med tidtakingssystem menes det systemet som måler deltakernes løpstid fra start til mål.
2.4.13		Med postenhet menes den enheten som deltakerne skal benytte for å verifisere at de har vært på postene.
2.4.14		Med post menes den avmerkingen som finnes i terrenget. Postene skal være forsynt med en postenhet.
2.4.15		Med stemplingsbrikke menes den enheten deltakerne bruker for å verifisere at de har besøkt postene.
2.4.16		Med kart menes deltakernes løpskart.
2.4.17		Med arrangement menes et orienteringsløp åpent for deltakere også utenfor den arrangerende klubben.
2.4.18		Med arrangør menes den klubben som har det økonomiske og juridiske ansvaret for arrangementet.
2.4.19		Småtroll er et løypetilbud uten tidtaking for barn under 10 år. Løypa skal ha start og mål på eller nær arena, atskilt fra det ordinære målområdet. Det bør brukes spesialtegnet kart.
2.4.20		Med markeringspunkt eller siktepinne i pre-o menes det terrengmarkerte punktet hvor deltagerne må befinne seg for å telle skjermene tilhørende hver post. Markeringspunktet tegnes ikke inn på kartet. Siktepinnen plasseres lett synlig der utøverne passerer på stien/veien. Den skal markeres med klassebetegnelse og postnummer.
2.4.21		Ledsager er en person som følger løperen gjennom løype for å skape trygghet og bidra til at deltageren opplever mestring.
2.4.22		Åpne klasser er klasser som er delt inn etter alder og løypenes vanskegrad, men uavhengig av kjønn. I åpne klasser skal det være tilbud om påmelding på arena på løpsdagen uten tilleggsavgift for etteranmelding.

Regelprinsipper:

3 Hovedprinsipp om regler

3.1		Hovedprinsipp
3.1.1		Ved anvendelse og fortolkning av disse reglene skal sportslig rettferdighet stå i sentrum. Ved tolkning av reglene skal det tas hensyn til: - at reglene er utformet for o-løp av alle kategorier - at deltakerne har ulike utgangspunkt når det gjelder o-ferdigheter, men at alle deltar for å ha det moro - at o-løp arrangeres av frivillige som bruker sin fritid for at andre skal kunne utøve idretten.

4 Reglenes virkeområde

4.1		Hvilke arrangementer reglene gjelder for (Hovedregel)
4.1.1		Reglene gjelder for alle o-løp som arrangeres i Norge av kretser, klubber og andre organisasjoner tilsluttet Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF), med mindre det er gjort unntak under 4.2.
4.1.2		Dersom en konkurranse faller inn under flere kategorier, gjelder regler og retningslinjer for den høyeste kategorien. Rekkefølgen er Verdensmesterskap, Internasjonale regionale mesterskap, World Cup, WRE, NM, Hovedløp, Norgescup, Distriktsmesterskap, Nasjonale løp, Kretsmesterskap, Kretsløp, Nærløp. Konkurransereglene går foran retningslinjer.
4.2		**Innskrenkende unntak**
4.2.1		For Verdensmesterskap, Europamesterskap, Verdenscup, World Masters Orienteering Championship, Juniorverdensmesterskap, European Youth Championship og E-klasser i WRE gjelder egne regler vedtatt av internasjonale organisasjoner.
4.2.2		For konkurranser arrangert av klubber, foreninger og organisasjoner som ikke er tilsluttet NIF, gjelder reglene bare så langt de passer.
4.2.3		Reglene er ikke til hinder for at det arrangeres konkurranser med særpreg og appell ut over eller på siden av det rent idrettslige. Slike særpreg må framgå av løpssøknaden og innbydelse.
4.2.4		For NM og spesielle NA-løp kan forbundsstyret utarbeide egne forskrifter.
4.2.5		For DM, KM og spesielle K- og NÆR-løp kan kretsstyret utarbeide egne forskrifter.
4.2.6		Forbundsstyret kan vedta særregler for landskamper.
4.2.7		Forbundsstyret kan gi dispensasjon fra konkurranse- og kartreglene for enkeltarrangementer

5 Endringer og fortolkninger

5.1		Endringer og fortolkninger
5.1.1		Endringer i disse regler vedtas av Kretsledermøtet. Hvis endringer innført av overliggende organer (IOF, NIF, norsk lov, etc.) medfører behov for endringer i konkurransereglene mellom kretsledermøtene, gis Forbundsstyret myndighet til å vedta midlertidige endringer og/eller tillegg til konkurransereglene som gjelder til neste kretsledermøte. Endringene trer i kraft straks dersom vedtaket ikke angir noe annet.
5.1.2		Forbundsstyret kan foreta presiseringer og fortolkninger av reglene mellom kretsledermøtene.

Regler for deltakelse i o-løp:

6 Reglenes virkeområde

6.1		Hvem reglene gjelder for
6.1.1		Reglene er bindende for alle deltakere, ledsagere og funksjonærer i o-løp.
6.1.2		Reglene gjelder for ledere, journalister og tilskuere så langt de passer.
6.1.3		Manglende kjennskap til reglene fritar ikke for ansvar

7 Deltakeradgang

7.1		Deltakeradgang
7.1.1		Begrensninger i deltakeradgangen utover det som følger av de generelle reglene i 7.1.2 - 7.1.5, skal framgå av innbydelsen.
7.1.2	*NM*	Forbundsstyret bestemmer hvorvidt og hvordan deltakeradgangen i NM og HL skal begrenses.
7.1.3	*NM*	I NM og HL kan kun lag og deltakere som representerer klubber tilsluttet NOF, delta. Utøvere uten norsk statsborgerskap må, for å kunne delta i NM eller HL, ha vært bosatt i Norge i minst de siste 6 måneder og fortsatt bo på sin folkeregisteradresse i Norge. Utenlandske utøvere med fast bosted i Norge, men som over begrenset tid vil være bosatt i utlandet, skal søke Forbundsstyret om fortsatt startberettigelse i NM og HL.
7.1.4	*NA K*	Løpene er åpne for deltakere fra alle klubber tilsluttet NOF og for utenlandske deltakere.
7.1.5	*NA K*	For å kunne delta i N-klasser eller klasser og løyper med direktepåmelding er det ikke nødvendig med medlemskap i idrettslag.
7.1.6	*NA*	Arrangøren kan nekte lokalkjente deltakere å delta.
7.1.7	*NÆR*	For å kunne delta i nærløp er det ikke nødvendig med medlemskap i idrettslag.
7.1.8		Deltagelse i o-løp skjer på eget ansvar.

8 Representasjon

8.1		Representasjon
8.1.1		For å kunne representere en klubb tilsluttet NOF, må medlemskap i klubben være ordnet i samsvar med NIFs lov. Forbundsstyret kan utarbeide nærmere regler for representasjon.
8.1.2	*NM NA*	Stafettlag kan settes sammen på tvers av klubbgrenser. Slike lag deltar i ordinær klasse, men skal ikke premieres. Det skal fremgå av lagoppstilling og startliste hvilke klubber som inngår i det sammensatte stafettlaget.
8.1.3	*DM KM*	Vedkommende kretsstyre(r) fastsetter forskrifter for i hvilken grad sammensatte lag kan delta og eventuelt premieres i DM-, KM- stafett.
8.1.4	*K NÆR*	Det kan settes sammen stafettlag uten hensyn til klubbtilhørighet.

9 Klassebestemmelser

9.1		Inndeling av deltakerne i klasser
9.1.1		Deltakerens plassering i aldersklasse bestemmes av det antall år vedkommende fyller i kalenderåret.
9.1.2		Damer kan starte i herreklasser.
9.1.3		Deltakere i aldersklassene D/H 15-20 kan starte i eldre klasser t.o.m. D/H 21.
9.1.4	*NM*	Løpere i D/H 16 og yngre kan ikke starte i junior NM individuelt eller i senior NM.
9.1.5	*NM*	Løpere i D/H 15 eller yngre kan ikke starte i NM junior stafett (D/H 17-20).

10 Påmelding

10.1		Påmelding
10.1.1		Ved forhåndspåmelding skal påmeldingen skje innen den tidsfristen som er fastsatt av arrangøren.

10.1.2		I forbindelse med påmeldingen kan arrangøren kreve en kontingent og eventuelle andre tillegg av deltakerne.
10.1.3		Ved forhåndspåmelding er deltakeren selv ansvarlig for å fylle ut alle påkrevde opplysninger samt melde seg på i en klasse der en er startberettiget.
10.1.4		Ingen kan meldes på i flere klasser i samme arrangement.
10.1.5	*NAK*	I stafett skal endelig lagoppstilling leveres innen de frister og på den måten arrangøren bestemmer.

11 Gjennomføring av løpet

11.1		**Start**
11.1.1		Deltakeren er selv ansvarlig for å bringe med seg stemplingsbrikke, godtatt av arrangøren, til start, og aktivere brikken ved start.
11.1.2		Dersom deltakeren løper med stemplingslapp skal den være ubrukt ved start.
11.1.3	*NAK*	Deltakeren skal starte nærmest mulig opp til oppsatt starttid.
11.1.4		Deltakeren er selv ansvarlig for å starte i riktig klasse og ta korrekt kart ved selvbetjening.
11.1.5		Det er forbudt å starte på annen deltakers navn.
11.1.6	*DM*	Medaljevinnere i DM må representere klubber tilsluttet de samarbeidende kretser.
11.1.7	*KM*	Medaljevinnere i KM må representere klubber tilsluttet vedkommende krets av NOF.
11.2		**Løpet**
11.2.1		Postene skal oppsøkes i påbudt rekkefølge. Eventuelle merkede deler av løypa er obligatorisk å følge.
11.2.2		I pre-o skal stemplingen av skjermvalget foretas før man begynner arbeidet med neste post.
11.2.3		På hver post skal deltakeren foreta postkvittering.
11.2.4		Deltakeren må selv sørge for at postkvitteringen utføres korrekt.
11.2.5		I pre-o er deltakerne selv ansvarlige for at kontrollkortet blir merket forskriftsmessig. Praktisk hjelp med selve stemplingen er tillatt, men ansvaret for riktig stempling ligger på deltakeren.
11.2.6		I pre-o er det ikke anledning til å merke stemplingskort mer enn én gang pr. post. Feilmerking kan ikke rettes opp.
11.2.7		Deltakere i parløp eller patruljeløp plikter å holde følge under hele løpet.
11.2.8		Finner en deltaker døde, skadde eller utmattede dyr i løpsområdet, skal arrangøren varsles snarest mulig.
11.2.9		Deltakere i o-løp er pliktige til på oppfordring fra arrangøren å delta i ettersøking etter savnede deltakere.
11.2.10	*NAK*	I stafett kan ingen deltaker løpe i mer enn én klasse, eller mer enn én etappe, så sant det ikke er uttrykkelig tillatt i innbydelsen.
11.2.11		I sykkelorientering er det forbudt å sykle utenfor markerte stier eller veier, dersom ikke annet er opplyst fra arrangøren.
11.2.12		I pre-o er det forbudt å bevege seg utenfor markerte stier, veier eller parkeringsplasser dersom ikke annet er opplyst fra arrangøren.
11.3		**Målgang**
11.3.1		Løpet regnes for avsluttet når deltakeren har passert mållinjen.
11.3.2		En deltaker som bryter løpet, skal snarest mulig melde fra ved mål og eventuelt avlevere kart. Løpet regnes også da for avsluttet.
11.3.3		En deltaker som har avsluttet løpet, får ikke uten samtykke fra arrangøren begi seg ut i løpsområdet på nytt før arrangementet er avsluttet. Unntatt fra dette er ledsagere for deltakere i åpne klasser og D/H 9-10.
11.3.4		Dersom intet annet er opplyst, er maksimaltiden 50 minutter for sprintløp, 90 minutter for mellomdistanse, 180 minutter for langdistanse og 240 minutter for ultralangdistanse.
11.4		**Stafettveksling**
11.4.1		Stafettveksling foregår ved berøring eller ved overlevering av kart, stafettbrikke e.l.

11.4.2		Ved stafettveksling gjelder, for deltakere som har løpt, tilsvarende regler for avlevering av stemplingslapp og kart som ved målpassering.

12 Krav til deltaker

12.1		**Forholdet til omgivelsene**
12.1.1		Alle som deltar i et o-løp, skal vise fair play og ærlighet, samt en sportslig og vennskapelig holdning. Deltakerne skal respektere hverandre, arrangører, journalister, tilskuere og lokalbefolkningen.
12.1.2		En deltaker i o-løp plikter å vise varsomhet mot planter og dyr.
12.1.3		Det er forbudt å medføre hund i løypa.
12.1.4		Ferdsel på innmark, herunder bl.a. åker, kulturbeite, hage og gårdstun (karttegnene 412 og 520 i IOFs kartnorm) er forbudt med mindre det er opplyst noe annet i PM. For løp på kart tegnet etter sprintkartnormen, gjelder i tillegg ferdsels- og passeringsforbud som i IOFs til enhver tid gjeldende bestemmelser, med mindre det er opplyst noe annet i PM.
12.1.5		Ferdsel på område eller kryssing av objekter som på kartet er merket som, eller av arrangøren er oppgitt som forbudt, må ikke forekomme.
12.1.6		Det må vises forsiktighet så gjerder, grøfter m.v. ikke skades. Grinder som åpnes, må ikke etterlates åpne.
12.1.7		En deltaker i o-løp er selv ansvarlig for den skade vedkommende volder under konkurransen og for overtredelse av Friluftslovens bestemmelser.
12.1.8		Deltakerne kan ikke gjøre erstatningskrav gjeldende mot arrangøren med mindre denne har utvist grov uaktsomhet.
12.1.9		Deltakere skal følge pålegg fra arrangøren.
12.2		**Sportslig opptreden**
12.2.1	*IOF* *NM* *NA* *KM*	En deltaker med så stor kjennskap til løpsområdet at vedkommende kan ansees å ha en fordel av det, skal ikke delta.
12.2.2		En deltaker i o-løp må ikke før konkurransen forsøke å skaffe seg kjennskap til løpsområdet ved rekognosering. Man har allikevel anledning til å være ledsager for deltakere i N-klasser, C-klasser og D/H 9-10 før eget løp.
12.2.3		En deltaker i o-løp må ikke før eller under konkurransen forsøke å skaffe seg opplysninger fra andre deltakere, ledere eller tilskuere. I de deler av løypa som er åpen for publikum, kan deltakere allikevel be om opplysninger om plassering og passeringstider.
12.2.4		Deltakere skal orientere selvstendig. Deltakere i par- og patruljeløp, herunder parløp i åpne klasser og i klassene D/H 9-10, er unntatt fra dette kavet. Et hvert annet samarbeid med andre deltakere, eller personer som ikke deltar i konkurransen, er forbudt. Samløping og henging (bevisst å følge etter en annen deltaker for å dra fordeler av det) er forbudt i individuelle konkurranser med enkeltstart.
12.2.5		En deltaker eller ledsager som har avsluttet løpet, får ikke gi opplysninger om terreng, kart eller løyper til deltaker som ikke har avsluttet sitt løp.
12.2.6		Ved ulykkestilfeller plikter en deltaker å hjelpe andre og gi nødvendig melding.
12.2.7		Gående deltakere i pre-o må følge samme forutsetninger som dem i rullestol. Terreng hvor man ikke kan komme fram med rullestol, er å betrakte som forbudt område.
12.3		**Antrekk og utrustning**
12.3.1		Alle deltakere og ledsagere i o-løp skal ha et løpsantrekk som minst dekker hele kroppen unntatt hode, hals og armer. Dette gjelder ikke for sprintløp.
12.3.2		Startnummer skal bæres godt synlig på brystet eller slik arrangøren har bestemt. Ingen del av startnummeret (nummertall, symboler eller reklame) kan vrenges, brettes eller klippes bort. Jfr. Regler for o- idrettens sponsorsamarbeid med næringslivet pkt. 7.3.
12.3.3		Kart og kompass er de to tillatte navigasjonshjelpemidlene. Elektronisk utstyr kan medbringes, men er kun tillatt benyttet aktivt i konkurranser eller klassetilbud der dette går frem av innbydelsen.

12.4		**Tilleggsregler for skiorientering**
12.4.1		Deltakerne skal ha med seg ski og staver fra start til mål via alle postene. Ødelagt utstyr kan legges igjen i terrenget og hentes senere.
12.4.2		Uskadede ski, staver, bindinger og skistøvler kan bare byttes ut på de stedene som arrangøren har satt av til dette. Det er ikke lov å motta hjelp til å bytte utstyr.
12.5		**Tilleggsregler for sykkelorientering**
12.5.1		Sykkelhjelm skal brukes under hele konkurransen.
12.5.2		Sykkelen skal kun drives av kraften i beina. Elektriske eller andre hjelpemotorer er forbudt.
12.5.3		Deltakerne er ansvarlige for at deres utstyr (hjelm, tøy, sykkel med påmontert kartstativ, lykter, stemplingsbrikke etc) ikke utgjør en fare for dem selv eller andre deltakere.
12.5.4		Sykkelen skal være forsynt med fungerende bremser. Arrangøren kan forlange at sykkelen er utstyrt med signalklokke.
12.5.5		Deltakerne skal ha med seg sykkelen fra start til mål via alle postene. Det er lov å sykle, dytte sykkelen eller bære sykkelen.
12.5.6		Deltakerne kan ha med seg verktøy og reservedeler under konkurransen.
12.5.7		Det er forbudt å motta verktøy eller reservedeler fra tilskuere, lagledere eller pressen. Det er lov å motta verktøy eller reservedeler fra andre deltakere.
12.5.8		Deltakerne skal passere mål på samme sykkelrammen de startet med.
12.5.9		De eneste tillatte navigasjonshjelpemidler er kart og postbeskrivelser fra arrangøren samt kompass. Sykkelcomputer kan brukes dersom den ikke inneholder utstyr for satellittnavigasjon.
12.5.10		Arrangøren kan pålegge deltakerne å ha en GPS på sykkelen, for å redusere behovet for vakter langs løypa.
12.6		**Tilleggsregler for pre-o**
12.6.1		Deltakerne kan bevege seg til fots, med rullestol (enten manuell eller elektrisk), på sykkel eller trehjulssykkel, eller på andre måter. Kjøretøy med forbrenningsmotor eller elektriske kjøretøy beregnet for mer enn én person er ikke tillatt.
12.6.2		Det er tillatt med hjelp til å skyve rullestol.
12.6.3		Kravet til full dekning av kroppen i § 12.3.1 gjelder ikke for pre-o.
12.6.4		Utøverne kan under konkurranse bringe med seg kompass, lupe og stifteklemme. Det er ikke tillatt å bringe med seg mobiltelefon, kamera, kikkert, høydemåler, penn m.m.

13 Adgang til å klage

13.1		**Klage mot andre deltagere**
13.1.1		Deltakere, ledsagere, lagledere og representanter for krets og forbund kan overfor arrangøren framlegge klage mot deltaker, ledsager, deltakende lag og deltakende klubber som menes å ha overtrådt NOFs regelverk. En klage skal være skriftlig og begrunnet og skal være inngitt så snart som mulig og før arrangementet er avsluttet.
13.1.2		Klage mot terrengkjennskap skal så langt mulig leveres inn før deltakeren starter.
13.1.3		Eventuelle protester på arrangørens avgjørelse skal leveres til juryen innen de frister juryen har satt, og senest én time etter at avgjørelsen er meddelt.
13.2		**Klage på arrangement**
13.2.1		Deltakere, ledsagere, lagledere og representanter for krets og forbund kan klage på et arrangement som menes å være gjennomført i strid med NOFs regelverk. Klagen skal inngis til arrangøren så snart som mulig etter at det aktuelle forholdet er oppdaget og innen arrangementet er avsluttet. Dersom arrangøren krever det, skal klagen leveres inn skriftlig.

Regler for å søke om løp og sette opp terminliste:

14 Forutsetninger for å arrangere o-løp

14.1		**Søknad om løp og utarbeidelse av terminlister**
14.1.1		Forbundsstyret og de enkelte kretsstyrer er sammen ansvarlige for utarbeidelse av terminlister for de ulike løpskategorier.
14.1.2	*IOF NA*	Forbundsstyret fastsetter søknadsfrister og krav til søknader, og utarbeider terminlister på basis av søknader fra klubbene og forslag til terminlister fra kretsene.
14.1.3	*IOF*	Søknad om WRE-løp sendes via kretsen til NOFs sekretariat. Forbundsstyret rangerer søknadene og videresender dem til IOF.
14.1.4	*NM*	Forbundsstyret utlyser, tildeler og fastsetter arrangementsdato for NM/HL. Forbundsstyret kan vedta nærmere forskrifter og tidsfrister for søknader.
14.1.5	*NA*	Søknad om arrangement sendes til kretsen. Kretsstyret uttaler seg om søknadene før de videresendes til NOFs sekretariat.
14.1.6	*IOF NA*	Forbundsstyret skal sjekke at tillatelser i henhold til 14.2 er på plass og informasjon i henhold til 14.2 og 14.3 er gitt før løpet godkjennes.
14.1.7	*IOF NA*	Forbundsstyret kan nekte å godkjenne løpssøknad om de mener løpet vil kunne påføre dyreliv eller vegetasjon urimelig belastning, eller om løpet ikke tilfredsstiller de krav som må stilles til en konkurranse av den aktuelle kategorien.
14.1.8	*K*	Søknad om arrangement sendes kretsen. Kretsstyret setter opp forslag til terminliste ut fra de innkomne søknader.
14.1.9	*NÆR*	Kretsstyret fastsetter søknadsfrister og krav til søknader. Søknad om arrangement sendes kretsen, som setter opp terminlister på grunnlag av søknadene.
14.1.10	*K*	Kretsstyret skal sjekke at tillatelser i henhold til 14.2 er på plass og informasjon i henhold til 14.2 og 14.3 er gitt før innbydelsen sendes ut.
14.1.11	*NÆR*	Kretsstyret skal sjekke at tillatelser i henhold til 14.2 er på plass og informasjon i henhold til 14.2 og 14.3 er gitt.
14.1.12	*K NÆR*	Kretsstyret kan nekte arrangør å gjennomføre løp dersom de mener løpet vil kunne påføre dyreliv eller vegetasjon urimelig belastning, eller om løpet ikke tilfredsstiller de krav som må stilles til en konkurranse av den aktuelle kategorien.
14.2		**Fremmed eiendom**
14.2.1		O-løp arrangeres på annens eiendom. Løpsarrangører skal på forhånd informere om sine løpsplaner i tråd med bestemmelsene i "Avtale om o-idrettens forhold til naturmiljø og rettighetshavere".
14.2.2		Arrangørens ansvar overfor eiere og brukere reguleres av ”Friluftsloven”, ”Lov om motorferdsel i utmark” og "Avtale om retningslinjer for o- idrettens forhold til naturmiljø og rettighetshavere".
14.2.3		O-løp kan ikke avholdes uten samtykke av eier eller bruker av grunn hvor avsperring foretas, samling, start eller innkomst finner sted, eller hvor sammenstimling av folk ellers må påregnes.
14.2.4		Ved motorferdsel i utmark skal det innhentes tillatelse fra hver enkelt grunneier og aktuelle myndigheter.
14.2.5		Bruk av naturreservater, nasjonalparker, nedslagsfelt for drikkevann, eller annen eiendom hvor ferdselsretten etter friluftsloven er begrenset av særlover, kan kun skje etter tillatelse fra forvatningsmyndighet.
14.3		**Vegetasjon og dyreliv**
14.3.1		Det må ved arrangement av o-løp tas tilbørlig hensyn til vegetasjon og dyreliv i henhold til "Avtale om o-idrettens forhold til naturmiljø og rettighetshavere".
14.3.2		Dersom det før, under eller etter arrangementet blir funnet døde eller skadede dyr i løpsområdet, plikter arrangøren å varsle viltnemnd eller veterinær og sende inn rapport til NOFs administrasjon.

Regler for å arrangere o-løp:

15 Krav til o-løp

15.1		**Generelle krav til o-løp**
15.1.1		Løyper i o-løp skal legges slik at de stiller krav både til deltakernes orienteringsevne, løpsstyrke og evne til å ta seg fram i terrenget.
15.1.2		Pre-o-løyper skal legges slik at de kun stiller krav til deltakernes orienteringsevne. Det vil si at løypene ikke stiller krav til fysiske forutsetninger. Stigning og underlag skal være tilgjengelig også for rullestol.
15.1.3		O-løp skal arrangeres slik at deltakere i samme klasse får mest mulig like forhold.
15.1.4		Begrensninger i deltakeradgangen utover det som følger av de generelle reglene i 7.1.2 - 7.1.5, skal framgå av innbydelsen.

16 Klassebestemmelser

16.1		**Inndeling av deltakerne i klasser**
16.1.1	*NA K*	Følgende åpne klasser skal finnes: **Klasser** — **For hvem** — **Løypenivå** N1-åpen — Åpen for alle — N1 N2-åpen 9-16 — 9-16 år — N2 N2-åpen 17- — 17 år eller mer — N2 C-åpen 10-16 — 10-16 år — C C-åpen 17- — 17 år eller mer — C B-åpen 10-16 — 10-16 år — B B-åpen 17- — 17 år eller mer — B AK-åpen — 14 år eller mer — A AL-åpen — 14 år eller mer — A
16.1.2	*NA K*	Utgangspunkt for oppdeling i klasser etter alder og kjønn er følgende tabell: **Kvinner** — **Menn** — **Alder som fylles i kalenderåret** — **Løypenivå** D 9-10 — H 9-10 — 9-10 år — N2 D 11-12 — H 11-12 — 11-12 år — C D 13-14 — H 13-14 — 13-14 år — B D 15-16 — H 15-16 — 15-16 år — A D 17-18 — H 17-18 — 17-18 år — A D 19-20 — H 19-20 — 19-20 år — A D 21- — H 21 — 21 år eller mer — A D 35- — H 35- — 35 år eller mer — A D 40- — H 40- — 40 år eller mer — A Osv. Klasser for eldre deltakere skal tilbys så langt det er grunnlag for det
16.1.3	*K*	Kretsløp kan ha et enklere klassetilbud for ordinære klasser.
16.1.4	*NÆR*	Deltakerne i nærløp deles normalt ikke inn i aldersklasser, men gis tilbud om løyper med ulik vanskegrad og lengde.
16.1.5	*NA K*	Ordinære klasser over 15 år kan slås sammen eller deles opp ytterligere etter alder, lengde eller vanskegrad
16.1.6	*NA K*	Vanskeligste løype skal ikke være på høyere nivå enn B for D/H 13-14 og C for D/H 11-12, N2 for D/H 9-10 og N1 for klasse N1-åpen.
16.1.7	*DM KM*	Kretsen(e) kan begrense eventuell deltakelse i eldre klasser i individuelt KM eller DM, jfr. 9.1.3.
16.1.8	*NA*	Det kan opprettes eliteklasser (E-klasser) for aldersklassene 17-18, 19-20

		(eventuelt 17-20) og 21-. Forbundsstyret kan vedta forskrifter for utvelgelse av deltakere til E-klassene. Det skal innen hver aldersklasse normalt være kun en E-klasse.
16.1.9	*NA K*	En løype må ikke ha flere startende enn at man får tilfredsstillende startintervaller.
16.1.10	*NA*	For å oppnå tilfredsstillende startintervaller uten at konkurransen blir trukket for mye ut, kan aldersklasser med stort deltakerantall deles i flere parallelle konkurranseklasser, f.eks. H 21-A1, H 21-A2, H 21-A3 osv. Slik deling kan skje uten forutgående varsel til deltakerne eller deres klubber. Arrangøren skal så vidt mulig påse at deltakere fra samme krets plasseres i samme konkurranseklasse.
16.1.11		Arrangør skal nekte deltakere som ikke er startberettiget etter NOFs regler om representasjon, å starte.
16.1.12	*NA*	Arrangøren kan nekte lokalkjente deltakere å delta. I tvilstilfeller kan tekniske delegerte avgjøre om en deltaker er startberettiget. Melding om utelukkelse etter denne bestemmelse skal normalt være gitt vedkommende deltaker senest 48 timer før løpet starter.
16.2		**Andre regler om klasseinndeling**
16.2.1	*NA K*	Ved NA og K-løp bør det finnes aktivitetstilbud for yngre barn som ikke har eget klassetilbud, eksempelvis tilbud om småtroll.
16.2.2	*NA K*	N1-åpen er klassetilbud uten resultatvisning. D/H 9-10, samt de åpne klassene N2-åpen 9-16, C-åpen 10-16 og B-åpen 10-16 er klassetilbud med resultatvisning, men uten rangering.
16.2.3	*NA K*	For åpne klasser på N- og C-nivå skal første mulighet for start være minst en time før første start i øvrige klasser og frem til siste starttid for ordinært påmeldte.
16.2.4		Deltakere under 11 år skal ikke løpe stafett.
16.2.5		I D/H 9-10 og åpne klasser kan deltakerne starte flere sammen, og det er tillatt med ledsager.
16.2.6		I nattløp kan deltakere i klassene D/H -16 starte flere sammen. Disse konkurrerer med individuelt startende med unntak for KM-klasser.
16.2.7		I natt-o-løp kan arrangøren bestemme at klassene D/H -14 bare skal være åpne for par eller patruljer.
16.3		**Inndeling av deltakerne i klasser for pre-o**
16.3.1		Reglene under 16.1 og 16.2 og 16.5 gjelder ikke for pre-o.
16.3.2		Deltagerne deles inn i klasser etter alder og o-teknisk vanskegrad. Det skal ikke inndeles i klasser etter kjønn. Følgende klasser skal tilbys i nasjonale og kretsløp: **Klasse — Vanskegrad — Alder** Pre-o E — Krevende, falske poster kan forekomme — 17 år og eldre Pre-o A — Middels krevende, falske poster kan forekomme — 17 år og eldre Pre-o N — Lett, ingen falske poster kan forekomme — 17 år og eldre Pre-o 13-16A — Middels krevende, falske poster kan forekomme — 13-16 år Pre-o 13-16N — Lett, ingen falske poster kan forekomme — 13-16 år Pre-o 11-12 — Lett, ingen falske poster kan forekomme — 11-12 år Pre-o 9-10 — Lett, ingen falske poster kan forekomme — 9-10 år Direkte A — Middels krevende, falske poster kan forekomme — 13 år og eldre N-åpen — Lett, ingen falske poster — Alle
16.3.3		I nærløp skal det være tilbud om minimum klasse A og N, og det skal være minimum en N klasse uten rangering. Ingen barn opp til 10 år får delta i rangert klasse. Barn 11-12 år skal ha egen klasse.
16.3.4		Det skal normalt være klassetilbud for direktepåmelding (åpne løyper) i minimum klasse A og B. I direkteklasser kan to eller flere delta sammen.
16.3.5		Klassene kan deles i over og under 16 år.
16.4		**Inndeling av løyper etter vanskegrad**
16.4.1		Løypenes vanskegrad inndeles i kategoriene A (vanskeligst), B, C, N2 og N 1(lettest), og skal følge gjeldende normer for løypelegging.

16.4.2		Terrengvalg, vanskegrad og løypelengde avpasses etter deltakernes alder og etter den årstid arrangementet finner sted og skal følge gjeldende normer for løypelegging.
16.4.3	*NA K*	Forbundsstyret kan utarbeide nærmere retningslinjer for vanskegrad og antatte vinnertider for de enkelte klasser og distanser.
16.4.4	*KM*	Innenfor de rammene forbundsstyret setter, kan det enkelte kretsstyret utarbeide retningslinjer for vanskegrad og antatte vinnertider for KM.
16.4.5		Ved sammenslåing av aldersklasser skal løypas vanskegrad tilpasses den klassen som normalt løper laveste vanskegrad.
16.4.6		I løyper kan det legges inn Micr-o- eller Macr-o-sekvenser. Det gjelder både i individuelle konkurranser og stafett i alle løpskategorier.
16.5		**Løype- og klassetilbudet i de ulike løpskategorier**
16.5.1	*NA K*	Det skal være et klassetilbud for direktepåmelding i åpne klasser. Det skal ikke være tillegg for etteranmelding i åpne klasser.
16.5.2	*NÆR*	Ved vanlige individuelle nærløp skal det være løyper av ulik vanskegrad og lengde. Kretsstyret kan utarbeide nærmere retningslinjer. Ved nærløp skal det være minst ett nybegynnertilbud uten rangering (jfr. 16.2.1- 16.2.2).

17 Påmelding

17.1		**Påmelding**
17.1.1		O-løp kan arrangeres med forhåndspåmelding og/eller direktepåmelding. I forbindelse med påmeldingen kan arrangøren kreve en kontingent og betaling av eventuelle andre tillegg av deltakerne. Forbundsstyret kan fastsette nærmere forskrifter for kontingentens størrelse.
17.1.2		Ved forhåndspåmelding skal påmeldingen skje innen en tidsfrist fastsatt av arrangøren. Forbundsstyret kan vedta nærmere forskrifter for påmeldingsfristens lengde.
17.1.3		All påmeldingskontingent, som ikke er forhåndsbetalt, faktureres etterskuddsvis til norske o-klubber. Dette gjøres for ordinært påmeldte, etterpåmeldte og eventuelle endringer, samt for de deltakere som eventuelt har leid stemplingsbrikke av arrangør. Det er ikke anledning til å kreve fakturagebyr. Forbundsstyret kan gi nærmere forskrifter om faktureringsrutiner og -grunnlag.
17.1.4		Utenlandske klubber og direktepåmeldte kan avkreves påmeldingskontingent på arrangementet.
17.1.5	*NÆR*	I nærløp kan det ikke kreves inn etterpåmeldingstillegg.

18 Kart og postbeskrivelser

18.1		**Kartkvalitet**
18.1.1	*NM IOF NA*	Det skal benyttes kart som er framstilt etter IOFs gjeldende kartnorm og NOFs regler for kartarbeid og som er godkjent av kretsstyret.
18.1.2	*KM K NÆR*	Det skal benyttes kart som er framstilt etter gjeldende eller tidligere kartnorm fra IOF og NOFs regler for kartarbeid og som er godkjent av kretsstyret. Det skal opplyses i innbydelsen hvilken versjon av IOFs kartnorm som er brukt på kartet. For N- og C-klassene kan kartet forenkles ved å fjerne karttegn som ikke er relevante for den aktuelle målgruppen.
18.1.3	*NA*	For klassene 17-34 år skal kart som beskrevet i 25.1 benyttes i Norgescup og testløp til internasjonale konkurranser. Evt. avvik fra dette krever spesiell godkjenning fra forbundsstyret.
18.1.4		Ved arrangement med særpreg, f.eks. gateløp eller fjelløp, kan det benyttes annen type kart. Dette skal fremgå av innbydelsen.
18.1.5	*KM K NÆR*	Ved nærløp kan kretsstyret gi dispensasjon fra bestemmelsene i 18.1.2. Dette skal framgå av innbydelsen.
18.1.6	*NA K*	Ordinære klasser for aldersgruppen 13- 34 år skal fortrinnsvis ikke ha større målestokk enn 1:10.000 på kart etter ISOM-kartnormen, og ikke ha større målestokk enn 1:4.000 på kart etter ISSprOM-kartnormen. Forstørrede kart kan brukes ved behov.

18.1.7	*NÆR*	Det kan generelt benyttes kart i forstørret målestokk.
18.1.8		Kart i forstørret målestokk (f.eks. 1:3.000 på kart etter ISSprOM-kartnormen, eller f.eks. 1:7.500 på kart etter ISOM-kartnormen) skal være rene forstørrelser av kart fremstilt etter IOFs kartnormer. Ved evt. forstørrelse til mer enn det dobbelte, slik som f.eks. til 1:5.000 på kart etter ISOM-kartnormen, kan antallet meridianer dobles. Ved evt. forstørrelse til mer enn det dobbelte, er det ikke krav til at størrelse på løypetrykksymboler som starttrekanter, post-/målringer og postnummer skal mer enn dobles.
18.1.9		I sykkelorientering bør kartet ikke være større enn A4, evt kvadratisk (30x30 cm) format.
18.1.10		I skiorientering skal ikke kartet være større enn A4 format.
18.1.11		I pre-o bør det benyttes kart etter IOFs sprintkartnorm i 1:4.000. Det kan benyttes kart i målestokk 1:5.000 eller 1:4.000 der dimensjonene på symboler, linjer og raster er 150% av det som angis i IOFs kartnorm for 1:15.000 orienteringskart. Målestokk opp til 1:2.000 kan tillates ved ekstremt detaljert terreng.
18.1.12		Kartutsnittet i tempO og på tidspost skal være enten sirkulært eller kvadratiske. Et sirkulært kart skal ha diameter mellom 5 og 12 cm. Kvadratiske kart skal ha sider mellom 5 og 12 cm. Hvert enkelt kart skal være sentrert rundt postringen og inneholde området både for alle postflaggene og for stasjonens stolpeplassering. Alle kartutsnitt på alle stasjoner må ha samme målestokk, ekvidistanse form og størrelse og må stives opp, fortrinnsvis med laminering.
18.2		**Kartkorreksjoner**
18.2.1	*IOF* *NM* *NA* *KM*	Dersom det forekommer feil ved kartet som kan ha vesentlig betydning for deltakerne, må man enten trykke nye kart eller korrigere samtlige løpskart. Ved korrigering skal korreksjonene være angitt på oppslag før start.
18.2.2	*K* *NÆR*	Dersom det forekommer feil ved kartet som kan ha vesentlig betydning for deltakerne, bør løpskartene korrigeres dersom de utleveres ved start. Korreksjonene skal dessuten være angitt på oppslag før start.
18.3		**Påtrykk og påtegning av løyper**
18.3.1		Påtrykk på kartet skal skje i henhold til IOFs kartnorm.
18.3.2		I skiorientering trykkes kodenummeret på kartet.
18.3.3		I sykkelorientering trykkes kodenummeret på kartet.
18.4		**Postbeskrivelser**
18.4.1		IOFs symboler skal brukes som postbeskrivelser. I klasser for deltakere t.o.m. 12 år og åpne klasser kan det i tillegg brukes en kortfattet tekst.
18.4.2		Postbeskrivelsen for en løype skal i nummerert rekkefølge angi postens kode, postdetaljen og postskjermens plassering for hver post i løypa, i henhold til IOFs norm. Symboler og skrift skal være godt leselig i fart for den aldersgruppe som deltar i løypa.
18.4.3		I pre-o skal postbeskrivelsen i nummerert rekkefølge oppgi antall skjermer, postdetaljer og postskjermens plassering for hver post i løypa i henhold til IOFs norm. Symboler og tekst skal være godt leselig.
18.4.4		I pre-o skal kolonne H i postbeskrivelsen vise i hvilken retning skjermklynga skal betraktes når svar avgis, dersom dette ikke er opplagt. En pil som peker nordover, viser at postklynga befinner seg nord for markeringspunktet.
18.4.5	*NM* *NA*	Sammen med postbeskrivelsen skal løypas lengde og stigning oppgis. Løypas lengde måles i luftlinje. Stigningen måles langs beste veivalg.
18.4.6		For løypa i klassisk pre-o skal løypas lengde og maksimaltid oppgis sammen med postbeskrivelsen. Løypas lengde måles langs korteste tillatte veivalg. Det kreves ikke opplysning om løypas stigning.
18.4.7		I pre-o skal antall postskjermer tilhørende en oppgave (post) oppgis i kolonne B, for eksempel A-C for tre skjermer.
18.4.8		I konkurranser hvor deltakerne får løpskart med påtrykte løyper, skal postbeskrivelsen være festet til eller påtrykt løpskartet.
18.4.9		Det benyttes ikke postbeskrivelser i skiorientering.
18.4.10		Det benyttes ikke postbeskrivelser i sykkelorientering.

18.4.11		Klassebetegnelsen skal være oppgitt på postbeskrivelsen.
18.4.12	*NM* *NA*	I NM og E-klasser skal det i tillegg deles ut løse postbeskrivelser. Dette gjelder ikke pre-o.

19 Start

19.1		**Start**
19.1.1	*NA* *K*	Deltakeren skal starte (dvs. løfte sin stemplingsbrikke fra startenheten) nærmest mulig opp til oppsatt starttid. Dersom deltakeren starter mer enn 5 sekunder for seint, skal tiden regnes fra oppsatt starttid. Dersom deltakeren starter mer enn 5 sekunder for tidlig, skal deltakeren om mulig kalles tilbake for omstart eller diskvalifiseres.
19.1.2	*NA* *K*	Løpstiden til deltaker som av egen skyld har kommet for sent til start (jfr. 22.6.6), skal beregnes etter den offisielt fastsatte starttid.
19.1.3	*NA-K*	Åpne klasser skal ha selvvalgt starttid.
19.1.4		Arrangøren kan på forhånd fastsette en maksimaltid eller et tidspunkt når deltakerne må ha passert mållinjen for å telle med i konkurransen.
19.1.5		Arrangørene kan nekte deltakere eller ledsagere i ureglementert eller uforsvarlig antrekk å starte.
19.1.6		Dersom arrangøren finner det nødvendig, kan det innføres forbud mot bruk av piggsko. Når ekstreme værforhold (skogbrannfare) tilsier det, kan forbud innføres selv om det ikke er nevnt i innbydelsen. Arrangøren skal i slike tilfelle informere om forbudet senest 5 dager før arrangementsdato.

20 Kvitteringssystem

20.1		**Kvitteringssystem**
20.1.1		Det skal benyttes IOF-godkjente stemplingssystem(er).
20.1.2		I patrulje- og parløp skal de enkelte deltakere være utstyrt med hver sin stemplingsbrikke, med mindre arrangøren har bestemt noe annet. Dette gjelder også deltakere som starter flere sammen i individuelle klasser (jfr. 16.2.5).
20.2		**Stemplingssystem i pre-o**
20.2.1		For løypa i klassisk pre-o skal det benyttes digital registrering eller dobbelt klippekort spesielt for pre-o. Stempling skal gjøre hull gjennom begge deler av klippekortet.
20.2.2.		Postregistrering må skje i nummerrekkefølge hvis ikke annet er angitt i PM.
20.2.3		Arrangøren kan sjekke postregistrering underveis. Eventuelle poster uten stempling skal markeres og vil telle som feil.
20.2.4		På tidsposter noterer arrangøren deltakerens svar og tidsbruk. Det er deltakers ansvar å tilse at arrangør har notert riktig svar og tid før tidspost forlates.

21 Krav til orienteringsløypa

21.1		**Løypelegging**
21.1.1		Løypelegging skal skje i samsvar med gjeldende normer.
21.1.2		Det skal ved løypelegging tas særlig hensyn til vegetasjon og dyreliv.
21.1.3		Løypeleggingen skal ta vare på de enkelte distansers egenart.
21.1.4		Løypene skal legges med omtanke for deltakernes sikkerhet.
21.1.5		Det kan anvendes spredningsmetode.
21.1.6	*NM* *NA* *KM*	Dersom det anvendes spredningsmetode skal alle lag (evt. deltakere) oppsøke de samme poster og løpe de samme strekk, men dette kan skje i forskjellig rekkefølge.
21.1.7	*NM* *NA*	I kvalifiseringsløp med flere heat skal løypene i de enkelte heatene ha tilnærmet samme vanskegrad og lengde.
21.1.8		Løypelengder skal måles etter korteste vei løypa kan løpes fra start til mål, altså ikke over åpent vann, forbudt område eller upasserbare hindringer. Eventuelle merka deler av løypa skal regnes med i løypelengden.
21.1.9		For orientering i bymiljø måles løypelengden langs luftlinje.

21.1.10		I skiorientering skal total stigning til løypa ikke være mer enn 6% av lengden langs det korteste fornuftige veivalget.

21.2		**Tilleggsregler for løypelegging i pre-o**
21.2.1		Poster der ingen skjerm er korrekt plassert (Z), kan kun forekomme i E- og A-klassene. I A-klassen må Z-plassering være ekstra tydelig. Z-toleranse på >4meter anbefales, og bruk av denne må angis i PM.
21.2.2		Der det kan være flere veivalg mellom postene, skal det ikke være tvil om hvor markeringspunktet er plassert.
21.2.3		Et veivalg som ikke er passerbart med rullestol, enten på grunn av bredden, underlaget, nedfallene trær eller røtter, skal være forbudt for alle deltakere og må være sperret i terrenget og på kartet. Alle forbudte sideveier/-stier skal markeres med tverrstrek på kartet og bør i enkelte tilfeller også merkes med merkebånd i terrenget for å unngå misforståelser.
21.2.4		Maksimaltiden for løypa i klassisk pre-o beregnes ut fra antall poster og løypelengde. Det skal beregnes 3 minutter pr. 100 meter langs korteste tillatte veivalg. I tillegg skal det beregnes 3 minutter pr. post i E-klasse, 4 minutter pr post i A-klasse, 5 minutter pr. post i B- og N-klasse. Hvis det er stor høydeforskjell, kan det gis et tillegg på 3 minutter pr. 10 meter. Er det partier med dårlig fremkommelighet, kan det gis et tillegg i maksimaltiden. Arrangøren må også gjøre en vurdering av tilleggstid for paraklasse-utøvere. I vurderingen inngår underlag, helling/høydeforskjell og om løsningen til hver oppgave medfører ekstra gå-tid utenom området rundt selve siktepinnen/markeringspunktet.
21.2.5		Løypelengden, målt langs korteste tillate veivalg, bør ikke overstige 3500 meter.
21.2.6		Der det fra siktepinnen/markeringspunktet kan sees skjermer som tilhører andre poster/oppgaver, skal det brukes merkebånd til å avgrense hvilke skjermer som tilhører aktuell post.
21.3		**Regler for TempO**
21.3.1		Temp-o er en konkurranseform som kun består av tidspoststasjoner. En temp-o konkurranse består vanligvis av 5-7 stasjoner med 4-6 oppgaver (poster) på hver stasjon. I en konkurranse bør det være likt antall oppgaver per stasjon. I tempo kan ingen rikte (Z) være et alternativ. Maksimaltiden på hver tempostasjon er 30 sekunder per oppgave. Ved feil svar gis 30 sek tillegg per feil. Utøverne rangeres etter korteste anvendt tid sammenlagt for alle stasjonene, der anvendt tidstillegg for feil svar er lagt til. Ellers gjelder retningslinjene som kommer frem under § 21.7 Regler for tidsposter i pre-o.
21.4		**Regler for pre-o stafett**
21.4.1		Stafett i pre-o skal bestå av både en pre-o del med mellom 10-12 poster per etappe og 1-2 tempO stasjoner med 4 eller 5 oppgaver. Noen av postene i pre-o delen bør inneholde 2-3 forskjellige oppgaver som gafles mellom lagene.
21.4.2		Et stafettlag består vanligvis av 3 utøvere.
21.4.3		Stafetten avvikles med fellesstart på 1. etappe. Veksling til 2. og 3. etappe skjer med håndklapp. Etter veksling/målgang går utøveren videre til tempodelen
21.4.4		Maksimaltiden for laget i stafetten regnes ut etter de samme regler som individuelle konkurranser
		Reglene for pre-o og tempO gjelder så frem ikke annet er oppgitt
21.5		**Startstedet**
21.5.1		Ved start skal det være tydelig avmerket startlinje hvor tids start skal skje. Ved elektronisk tidtaking skal startenheten plasseres på startlinjen.
21.5.2		Startpunktet er det punkt i terrenget hvor selve orienteringen begynner og som på kartet er avmerket med en likesidet trekant. Startpunktet skal plasseres på eller ved en terrengdetalj som kommer tydelig fram på kartet.
21.5.3		Når startpunktet ved kartutlevering plasseres på startlinjen eller slik at det er synlig for deltakerne som ikke har startet, skal det, for å skape like forhold, bare være en naturlig utløpsretning.

21.5.4		Dersom startpunktet plasseres bortenfor startlinjen, skal det være tydelig merket løype fra startlinjen, og selve startpunktet skal merkes med en postskjerm.

21.6		**Poster**
21.6.1		Postmarkeringen skal plasseres på det punkt som er angitt på kartet og i postbeskrivelsen, og skal være lett synlig når man står på dette punktet.
21.6.2		Postmarkeringen bør plasseres slik at posten ikke blir lettere å finne når det er deltakere der.
21.6.3		Ved oppsetting av postutstyr må det vises hensyn slik at det ikke gjøres skade på hus, gjerder, trær e.l. Det er forbudt å spikre i trær.
21.6.4		Postmarkeringen skal være en postskjerm som består av tre kvadrater montert sammen som en trekantform. Hvert kvadrat skal være 30 x 30 cm. og delt diagonalt, med en halvpart hvit og den andre oransje (PMS 165).
21.6.5		I natt-o-løp skal det i tillegg anvendes sylindrisk refleksstav som er godt synlig fra alle kanter.
21.6.6		Hver post skal være utstyrt med en eller flere postenheter som er solid festet i umiddelbar nærhet av postskjermen, og være lett å finne og betjene. Postenhetene skal plasseres slik at de kan benyttes tilnærmet like raskt med både høyre og venstre hånd.
21.6.7		Hver post skal være utstyrt med en kode som plasseres slik at den er tydelig lesbar. Som kode skal velges tall over 30. Koder som er montert slik at de kan forveksles når de leses opp-ned (dvs. 66, 68, 86, 89, 98, 99) skal ikke benyttes. Kodene skal være svarte på lys (helst hvit) bunn og ha en høyde på 5-10 cm og en strektykkelse på 5-10 mm.
21.6.8		I skiorientering skal alle postene plasseres langs skispor som er tegnet inn på kartet.
21.6.9		I sykkelorientering skal alle postene plasseres på sykkelbare stier eller veier som er tegnet inn på kartet.
21.6.10		I pre-o skal postene plasseres på det punktet som er angitt på kartet og i postbeskrivelsen, og de skal være lett synlig når man sitter på markeringspunktet.
21.6.11		I pre-o skal alle skjermer henges på pinner/stolper som er omtrent 1 meter høye. Alle skjermer skal henge på samme høyde over bakken. Eksakt plassering av skjermen regnes som det punktet der postpinnen treffer bakken.
21.6.12		Postskjermene i pre-o regnes fra venstre til høyre, uansett hvor langt unna de er, dvs. som 'A', 'B', … 'F' sett fra markeringspunktet. I den ordinære løypa i klassisk pre-o kan det benyttes opp til 5 skjermer per post. På tidspost kan det være opp til 6 skjermer.
21.6.13		I pre-o betegnes en post som ikke har en korrekt plassert skjerm, med bokstaven Z (zero).
21.7		**Regler for tidsposter i pre-o**
21.7.1		En eller flere tidsposter hvor hastighet på oppgaveløsingen registreres, skal som hovedregel inkluderes i klassisk pre-o. Tidspostene kan plasseres før tidsstart, etter målgang eller i et tidsopphold underveis i løypa. Tidspoststasjonene utføres av én deltaker om gangen. Det kan være en eller flere tidspostoppgaver på en eller flere tidspoststasjoner. Et eget kart skal benyttes for hver tidspostoppgave.
21.7.2		Kartet som benyttes på tidsposter, skal være i samme målestokk og med samme ekvidistanse som den øvrige løypa. Eventuelle avvik fra dette må oppgis i PM.
21.7.3		Kartutsnittet på tidsposter skal utleveres til utøverne orientert riktig mot skjermklynga.
21.7.4		En tidspost kan ha opptil 6 alternative skjermer. Vinkelen mellom de to ytterste skjermene skal ikke overstige 120 grader.
21.7.5		Tidspostområder skal blankes ut på de ordinære konkurransekartene med mindre aktuell tidspoststasjon besøkes før offisiell start.

21.7.6		Ved ankomst tidspost skal deltakeren sitte ned på stol eller krakk rettet mot midten av skjermklynga, det vil si i retning svarende til halveringsvinkelen mellom skjermen lengst til venstre og lengst til høyre. Bunken med alle tidspostoppgavene for aktuell tidspoststasjon skal gis deltakeren med en dekkplate over. Deltakeren skal gis anledning til å sjekke at alle tidspostoppgaver er mottatt og ligger i korrekt rekkefølge, men da er dette også deltakers ansvar. Deltakerne skal bli anvist alle skjermer.
21.7.7		Når tidtaker sier «nå» (som en del av «tiden starter nå») starter tidtakingen og deltakeren kan fjerne dekkarket. Når første oppgave er besvart, blar deltaker selv over til neste oppgave og fortsetter uten stopp til alle oppgaver er besvart hvorpå tidtakingen stoppes. Både tiden og svarene noteres ned. Tiden rundes ned til nærmeste hele sekund. Hvis det er to tidtakere, skal tiden for begge tidtakere noteres ned, legges sammen og deles på to.
21.7.8		Maksimaltiden på hver tidspoststasjon er 30 sekunder per tidsoppgave i E-klasse, 60 sekunder i A-klasse og 90 sekunder i N-klasse. Hvis det er 1-2 oppgaver på en tidspoststasjon, skal deltakeren varsles når det er 10 sekunder igjen av maksimaltiden. Varsling gis 20 sekunder før maksimaltidens utløp om det er 3 eller flere oppgaver på samme stasjon.
21.7.9		På tidsposter i ordinær pre-o konkurranser skal alltid en av skjermene stå riktig plassert, svaralternativet Z skal altså ikke forekomme.
21.7.10		Svar avgis enten ved å peke på ønsket bokstav på pekeplaten eller muntlig ved å benytte det internasjonale fonetiske alfabetet (alfa, bravo, charlie, delta, echo, foxtrot). Deltakeren må avgi svar mens det aktuelle tidspostkartet er synlig. Det er ikke tillat å bla verken fremover eller bakover i bunken før svar avgis. Det er deltakerens ansvar å avgi tydelige svar. Det er ikke mulig å endre et svar registrert av tidspostmannskapet.
21.8		**Væskestasjoner**
21.8.1	*NM* *NA* *KM*	I o-løyper med vinnertider over 60 min. skal det være minst en væskestasjon. Ved sterk varme med skyggetemperatur på ca. 24 C eller mer skal det i alle løyper opprettes væskestasjoner for omtrent hvert 25. minutt, beregnet etter stipulert vinnertid i løypa. Væskestasjonene skal ha rent vann og eventuelt sportsdrikk/saft.
21.8.2	*K* *NÆR*	I o-løyper med vinnertider over 60 min. skal det være muligheter for drikke underveis.
21.8.3		I ultralangdistanseløp bør minst en av væskestasjonene også ha tilbud om fast føde til deltakerne.
21.8.4		Hvis væskestasjonen ikke plasseres på en post, skal den ligge slik at deltakerne passerer den ved alle naturlige veivalg. Om nødvendig må det settes ut væskestasjoner ved alle naturlige veivalg.
21.9		**Bemannede poster, adgang for presse og publikum**
21.9.1		Presse, kringkasting og andre kan i kontrollerte former gis adgang til deler av løypa. Deler av løypa kan også åpnes for publikum.
21.9.2		I sprint er løpsområdet åpent for publikum dersom ikke annet er bestemt.
21.9.3		I de deler av løypa som ikke er åpen for publikum, er det forbudt å gi deltakerne opplysninger om plassering, passeringstider eller annet. Støy, lukt, sterke farger og andre ting som tiltrekker seg deltakernes oppmerksomhet, må unngås.
21.9.4		I de deler av løypa som er åpen for publikum, er det anledning for trenere, lagledere og publikum til å gi deltakerne opplysninger om plassering og passeringstider.
21.10		**Merking**
21.10.1		Merking skal foretas med bånd, fortrinnsvis i to farger som skiller seg klart fra hverandre, som f.eks. rødt/oransje og hvitt; rødt og grønt skal ikke kombineres. Ved nattorientering kan hvite bånd brukes alene.
21.10.2		Benyttes merket løype, skal dette angis i postbeskrivelsen sammen med lengden av de merkede deler av løypa. Fra siste post til mål kan det brukes merket løype eller oppfangende merking. Dette skal framgå av postbeskrivelsen.

21.10.3		Brukes forskjellige fargekombinasjoner for merket løype i de forskjellige løyper, skal dette gjøres kjent for deltakerne både i PM og i postbeskrivelsen.
21.10.4		Rød/gul merking skal kun brukes til å varsle farlig område.
21.10.5		Grensene for forbudte områder skal angis på kartet i samsvar med IOFs kartnorm og kan merkes i terrenget.
21.10.6		Dyrket mark (karttegn 412) og bebyggelse (karttegn 520) er forbudte områder. Arrangøren kan i PM gjøre klart at enten dyrket mark eller bebyggelse eller begge kan passeres.
21.10.7	*NM* *NA* *KM* *K*	Dersom noe dyrket mark (karttegn 412) er passerbar og noe ikke er det, skal det av kartet klart fremgå hvilke som er forbudt og hvilke som er tillatt å passere. Det samme gjelder for bebyggelse (karttegn 520).
21.10.8	*NÆR*	Dersom noe dyrket mark (karttegn 412) er passerbar og noe ikke er det, skal det av kartet eller ved kartoppslag klart fremgå hvilke som er forbudt og hvilke som er tillatt å passere. Det samme gjelder for bebyggelse (karttegn 520).
21.10.9		Enhver kryssing av trafikkerte veier må markeres tydelig for å advare både trafikanter og deltakere, og bør ha vakter.
21.11		**Mål**
21.11.1		Mål utgjøres av en linje, mållinjen, som skal være vinkelrett på innløpsretningen. Linjen skal være markert med målseil eller på annen passende måte som gjør dens eksakte beliggenhet tydelig for de innkommende deltakerne.
21.11.2		Målporten skal være så bred at to deltakere kan passere hverandre, i stafett minst 3 meter. Et eventuelt målseil skal være plassert i minst 2 1/2 meters høyde.
21.11.3		For sykkelorientering skal minstebredden være minst 5 m.
21.11.4		Innløpingen mot mål skal markeres med to tau eller andre sperreanordninger som er plassert i løpsretningen og innsnevret som en trakt mot mållinjen. De siste 20 meter av innløpet skal om mulig gå rett fram.
21.11.5		For sykkelorientering skal de siste 200 m av innløpet om mulig gå rett fram.
21.11.6		Arrangøren kan kreve at deltakerne leverer inn sin eventuelle stemplingslapp umiddelbart etter målpassering.

22 Gjennomføring av arrangementet

22.1		**Løpsledelse**
22.1.1		Arrangørens kontaktperson skal være utpekt senest når det søkes om arrangement og skal oppgis i søknaden.
22.1.2		Løpsledelsen skal pekes ut i god tid.
22.2		**Kontroll**
22.2.1		Oppnevning av teknisk delegerte (TD) skal skje tidligst mulig. TD skal ha underretning om sitt oppdrag snarest mulig etter at de er oppnevnt og har fra da av taushetsplikt om terreng, kart, løyper og andre forhold som bør holdes hemmelig.
22.2.2	*IOF* *NM*	For WRE-løp, NM og NorgesCup oppnevnes TD av forbundsstyret.
22.2.3	*NA* *KM*	TD oppnevnes av kretsstyret. Minst en skal være fra en annen klubb enn arrangørklubben. Kretsstyret kan utarbeide nærmere retningslinjer for kontrollarbeidet i samsvar med de rammene forbundsstyret setter.
22.2.4	*K* *NÆR*	Kretsstyret kan oppnevne TD. Kretsstyret kan utarbeide nærmere retningslinjer for kontrollarbeidet.
22.2.5		Arrangøren og TD skal samarbeide om løypeleggingen og den tekniske gjennomføringen av arrangementet.
22.2.6		TD skal som et minimum utføre følgende oppgaver: 1. Godkjenne plassering og utforming av arena og stevnesenter. 2. Godkjenne opplegg for avfallshåndtering og toalettforhold. 3. Verifisere at bruk av lydanlegg, reklame og eventuelle andre forhold som kan volde ulempe, er godkjent av rette myndighet.

		4. Sjekke rammen rundt konkurransen og arrangørens opplegg for. overnatting, bespisning, transport, program og seremonier. 5. Godkjenne innbydelser (bulletiner), PM og annen informasjon til deltakerne. 6. Godkjenne start-, vekslings- og målorganisering. 7. Sjekke arrangørens systemer og rutiner for tidtaking og resultatberegning. 8. Godkjenne løypenes kvalitet, med vekt på elementer som vanskegrad, postplassering og postutstyr og VDG-hensyn 9. Sjekke kartets nøyaktighet og lesbarhet, og eventuelt fremdriften av kartarbeidet. 10. Sjekke eventuelle spredningsopplegg og løypekombinasjoner. 11. Sjekke tilretteleggingen for media. 12. Godkjenne de kontingenter og avgifter som arrangøren krever av deltakere, ledere og publikum.
22.2.7		TD kan forlange utført de endringer som anses nødvendige, dersom arrangørens opplegg ikke synes å fylle de krav som må stilles.
22.2.8		Oppstår det uenighet mellom arrangøren og TD, eller mellom TDer innbyrdes, kan disse bringes inn for det organ som har oppnevnt TD til endelig avgjørelse.
22.2.9		TDs reise- og oppholdsutgifter skal dekkes av arrangøren, med mindre noe annet er bestemt av oppnevnende myndighet i forbindelse med oppnevningen.
22.2.10		Klubbene skal alltid ha et system for internkontroll av de terminfestede arrangementer de påtar seg.
22.3		**Innbydelse**
22.3.1		Innbydelsen skal inneholde alle nødvendige opplysninger. Som et minimum skal den inneholde opplysninger om: 1. Konkurransens art. 2. Konkurransedag og tid for første start. 3. Klasseinndeling. 4. Løypelengder og løypenes vanskegrad, sammen med en standardforklaring på vanskelighetsgradene. 5. Kartets navn, målestokk, ekvidistanse, alder, kvalitet, trykkemetode og eventuelt autorisert trykkeri. 6. Eventuell sperring av løpsområdet. 7. En karakteristikk av terrenget. 8. Løpsunderlag (f.eks skog eller park/gate eller annet). 9. På hvilke måter og når påmelding må foretas. 10. Muligheter for etterpåmelding og direktepåmelding. 11. Eventuell begrensning i deltakerantall. 12. Opplysninger om stemplingssystemet og muligheten for å leie stemplingsbrikke. 13. Eventuelle påbud/restriksjoner på bruk av utstyr, f.eks. piggskoforbud eller bruk av GPS i sykkel-o. 14. Påmeldingskontingenter og eventuelle andre tillegg det må betales for. 15. Eventuell premiering i de ulike klasser. 16. Servicetilbud og fasiliteter så som salg av mat eller utstyr, garderober etc. 17. Eventuell barneparkering. 18. Arena og/eller frammøtested. 19. Atkomstmulighet med barnevogn o.l. til arena. 20. Avstand fra eventuelt frammøtested og parkering til arena og fra arena til start. 21. Eventuell muligheter for bruk av offentlige kommunikasjonsmidler. 22. Eventuell særskilte forhold ved transport, reiserute, reisekostnader og innkvartering. 23. Dersom det er fare for avlysing eller flytting av arrangementet, opplysninger om når det evt. blir gjort kjent. 24. Andre relevante opplysninger. 25. Løpsleder, løypelegger og TD. I pre-o skal det i tillegg opplyses om:

		26. Maksimaltid på ordinær løype i klassisk pre-o. 27. I hvilken grad kartet er revidert spesielt i postområdene. 28. Eventuelt vedtak om at normalt forbudte områder kan benyttes.
22.3.2	*NA* *KM*	Innbydelse skal legges ut på Norsk Orienterings terminliste- og påmeldingssystem senest 8 uker før påmeldingsfristen utløper.
22.3.3	*K* *NÆR*	Innbydelse skal legges ut på Norsk Orienterings terminliste- og påmeldingssystem. senest 4 uker før påmeldingsfristen utløper.
22.4		**Påmelding**
22.4.1		Den påmeldingskontingenten og andre kontingenter og gebyrer arrangøren krever inn, skal være i samsvar med de forskrifter forbundsstyret har fastsatt.
22.4.2		De påmeldingsfrister arrangøren benytter, skal være i samsvar med de forskriftene forbundsstyret har fastsatt.
22.4.3		Arrangøren kan i arrangement med forhåndspåmelding gi anledning til påmelding etter den ordinære fristens utløp (etterpåmelding).
22.4.4		Ved direktepåmelding skjer påmeldingen på løpsdagen innenfor et tidsrom fastsatt av arrangøren.
22.4.5		Hvis en deltaker, etter å ha meldt seg på til et arrangement, ønsker å endre nummer på stemplingsbrikke, klasse eller klubb, faktureres dette tilsvarende etterpåmelding.
22.4.6	*NÆR*	I nærløp skal det være mulig å melde seg på løpsdagen.
22.4.7	*NA* *K*	Arrangørene skal ta imot lagoppstillinger for stafetter inntil én time før start.
22.4.8		Faktura på påmeldingskontingent til klubbene sendes ut etterskuddsvis og skal inneholde navn på deltakerne, om de er ordinært påmeldte eller etterpåmeldt, samt opplysninger om eventuelle endringsgebyr og brikkeleie. Det er ikke anledning til å kreve fakturagebyr. Forbundsstyret kan gi nærmere forskrifter om faktureringsrutiner og -grunnlag.
22.4.9		Utenlandske klubber kan avkreves påmeldingskontingent innbetalt før løpet.
22.5		**Opplysninger til deltakerne**
22.5.1	*IOF* *NA*	Forbundsstyret kan vedta at terrenget skal sperres helt eller delvis for aktuelle deltakere.
22.5.2	*KM*	Kretsstyret kan vedta at terrenget skal sperres helt eller delvis for aktuelle deltakere.
22.5.3		All terrengsperring kunngjøres via NOFs og arrangørens hjemmeside.
22.5.4		Deltakerne skal senest ved frammøte på arenaen få de nødvendige opplysninger om arrangementet (PM). Som et minimum skal det opplyses om: 1. Starttider og startordning. 2. Korrekte løypelengder. 3. Hvilke direkteløyper som tilbys, sammen med en forklaring av vanskelighetsgrader. 4. Eventuell bruk av løse postbeskrivelser. 5. Avstand og vei til start. 6. Avstand fra tidsstart til startpost. 7. Evt. bruk og utdeling av startnummer. 8. Antall væskeposter. 9. Sanitære anordninger. 10. Kartets målestokk, ekvidistanse og utgivelsesår. 11. En karakteristikk av terrenget og vegetasjon slik at deltakerne kan vurdere påkledning. 12. For spesielle arrangement: eventuelle avvik fra kartnormen (jfr. 18.1). 13. Skogskart – generelt er ferdsel på dyrket mark (karttegn 412) og privat grunn (karttegn 520) forbudt, jf. egne regler og friluftsloven. I de tilfeller hvor slik ferdsel skulle være helt eller delvis tillatt SKAL dette oppgis i PM, sammen med informasjon om hvordan dette evt. også er vist på løpskartet (jf. 21.10). 14. Sprintkart – for løp på kart tegnet etter sprintkartnormen (ISSprOM) må det informeres om ev. avvik fra 12.1.4. 15. Premieutdeling. 16. Løpsleder.

		17. Sammensetning av jury.
22.5.5		Deltakerne skal gjøres spesielt oppmerksom på farlige områder i løpsterrenget som ikke framgår tydelig av løpskartet
22.5.6	*NA* *K*	Dersom kartet som benyttes, har vært offentliggjort tidligere, eller det tidligere er utgitt o-kart over området, skal det siste utgitte o-kartet slås opp på arenaen. Er kartet nytt, skal et representativt utsnitt slås opp.
22.5.7	*NA* *K*	Startlister og PM skal slås opp i tilstrekkelig antall på arena. PM og klubb-vise startlister skal i deles ut til klubber som har påmeldte løpere, eller være gjort tilgjengelig i påmeldingssystemet minst 24 timer før løpet.
22.5.8	*NÆR*	Som et minimum skal PM slås opp.
22.5.9	*IOF* *NM* *NA* *K*	Arrangøren kan bestemme at deltakerne og ledsagerne ikke kan bringe med seg kart over løpsområdet til arenaen.
22.6		**Startrekkefølgen**
22.6.1	*NA*	Ved individuell start skal startrekkefølgen bestemmes ved loddtrekning. Dette gjelder ikke åpne klasser.
22.6.2	*NA*	Hvis flere klasser skal løpe samme løype, skal deltakerne i samme klasse starte etter hverandre med den antatt beste klassen først. Dette gjelder ikke åpne klasser.
22.6.3	*NA*	Loddtrekning bør gjennomføres slik at deltakere fra samme klubb, så langt det er mulig, ikke starter etter hverandre.
22.6.4	*NA*	Dersom det åpnes for etterpåmelding, skal disse så vidt mulig starte først.
22.6.5		Ved natt-o-løp bør etterpåmeldte starte sist.
22.6.6	*NM* *NA*	Hvis en deltaker på grunn av feil fra arrangørens side kommer for sent til start, skal vedkommende få ny starttid. En deltaker som av egen skyld kommer for sent til start, skal få starte så snart som mulig uten å få ny starttid. Starttidspunktet bestemmes av arrangøren, som skal ta hensyn til mulig påvirkning på andre deltakere.
22.6.7	*NA*	Arrangører kan foreta en seeding av startlistene i eliteklassene. Seedingsordningen og hvilke deltakere som skal seedes, fastsettes av forbundsstyret i hvert enkelt tilfelle.
22.6.8	*KM*	Kretsstyret kan vedta egne forskrifter for seeding i KM.
22.6.9	*NA* *K*	Arrangøren kan velge om konkurransen skal arrangeres med fastlagt eller selvvalgt starttid. Brukes selvvalgt starttid, velger deltakerne selv når de vil starte innenfor de begrensninger arrangøren har satt opp i henhold til 22.7. Dersom NA-løp arrangeres med selvvalgt starttid, gjelder ikke 22.6.1-22.6.4 for aktuelle klasser.
22.6.10	*NÆR*	Nærløp avvikles normalt med selvvalgt starttid. Deltakerne velger selv når de ønsker å starte, innenfor de begrensninger arrangøren har satt opp i henhold til 22.7.
22.7		**Startordning**
22.7.1		I individuelle konkurranser skal det normalt være enkeltstart. Skal det anvendes fellesstart, må dette oppgis i innbydelsen.
22.7.2		I arrangement hvor det konkurreres sammenlagt over flere dager eller flere etapper, kan det siste dag eller på siste etappe anvendes jaktstart. Jaktstart skal ikke anvendes i N-klasser for deltakere under 17 år eller i klasser for deltakere under 11 år.
22.7.3		I stafetter kan anvendes enten fellesstart eller individuell start med jaktstart på senere etappe.
22.7.4		I stafetter kan det arrangeres omstart for lag som ikke har vekslet innen en på forhånd fastsatt tid etter at teten har vekslet.
22.7.5		Konkurranser som arrangeres på et slikt tidspunkt at de etter § 2.2 hverken kan kalles dag-o-løp eller natt-o-løp, bør arrangeres som fellesstart.
22.7.6		I konkurranser med fastsatt starttid skal deltakerne kalles fram et bestemt antall minutter før tidsstart, normalt ett til fem minutter.
22.7.7		I konkurranser med fastsatt starttid skal start skje ved lydsignal eller på liknende måte. De startende skal i startøyeblikket befinne seg bak startlinjen.

22.7.8	*NA K*	Startintervallet skal tilpasses distansen, og følge gjeldende normer.
22.7.9	*NA K*	Ved enkeltstart bør deltakere med felles førstepost starte med minst ett minutts startintervall.
22.7.10	*NA K*	I konkurranser med fastsatt starttid skal startlistene være slått opp der deltakerne er samlet før opprop ved start. Oppropstid skal vises på tavle eller annen innretning som er godt synlig for de deltakere som venter på å bli kalt fram. Deltakere som er ropt opp, skal skilles fra de øvrige ved avsperringer.
22.7.11	*NA K*	I konkurranser med selvvalgt starttid skal arrangøren påse at deltakere i samme løype starter med minst ett minutts mellomrom.
22.7.12	*NÆR*	Ved enkeltstart bør deltakere i samme løype ikke starter samtidig.
22.8		**Utlevering av kart**
22.8.1	*NA K*	I arrangement hvor kart utleveres med påført løype, kan dette skje inntil ett minutt før tidsstart for alle klasser unntatt eliteklasser. Kart til eliteklasser utleveres ved eller etter tidsstart. Utlevering av kart etter tidsstart kan skje på startpunktet eller på et spesielt kartutdelingssted forut for dette. Ved utlevering av kart samtidig med eller etter tidsstart bør et enkelt selvbetjeningssystem benyttes.
22.8.2		I ski-o-løp hvor kart utleveres med påført løype, skal dette skje ett minutt før tidsstart ved individuell start. Ved løp med fellesstart deles kartet ut 30 sekunder før tidsstart.
22.8.3		I sykkel-o-løp hvor kart utleveres med påført løype, skal dette skje ett minutt før tidsstart ved individuell start. Ved løp med fellesstart deles kartet ut ved tidsstart.
22.8.4		Ved utlevering av kart med påført løype har arrangøren ansvaret for feil som uriktig postinntegning og kodeangivelse. Er det selvbetjening, skal esken e.l. som kartet ligger i, være tydelig merket med deltakerens klasse og løype. Deltakeren har selv ansvaret for å ta riktig kart.
22.8.5		Når kart utleveres med påført løype, skal det også være beskyttet mot fuktighet og beskadigelse.
22.8.6		Når arrangøren står for eller holder utstyr for kartprepareringen, må det ikke benyttes materialer som kan påvirke deltakernes kompass.
22.8.7	*NA K*	Kart skal utleveres med påført løype ved eller etter tidsstart med unntak av alle N-klasser, D/H 9-10, D/H 11-12 og C-åpen 10-16 år der kartet utleveres på arenaen før start.
22.8.8		Dersom andre klasser løper samme løyper som de klassene som skal ha kartet på arenaen, skal deltakere i disse klassene også ha kartet på arenaen.
22.9		**Tidtaking og plasseringer**
22.9.1	*NA K NÆR*	Løpstiden kan tas elektronisk eller manuelt. Ved bruk av elektronisk kvitterings- og tidtakersystem (EKT) skal normalt elektronisk tidtaking benyttes. Ved elektronisk tidtaking anvendes den tiden som er registrert i stemplingsbrikken fra den løftes fra startenheten til den legges i en postenhet plassert på mållinjen. Ved manuell tidtaking beregnes tiden fra fastsatt starttid til deltakeren passerer mållinjen med brystet. Manuell og elektronisk tidtaking kan kombineres. Det kan også benyttes elektronisk start/startgrind og fotocelle i mål.
22.9.2	*NA K*	Deltakere skal starte (dvs. løfte sin stemplingsbrikke fra startenheten) nærmest mulig opp til oppsatt starttid. Dersom deltakeren starter mer enn 5 sekunder for seint, skal tiden regnes fra oppsatt starttid. Dersom deltakeren starter mer enn 5 sekunder for tidlig, skal deltakeren om mulig kalles tilbake for omstart eller diskvalifiseres.
22.9.3		I individuelle konkurranser skal en eller flere postenheter plasseres på mållinjen. I stafett og arrangement med fellesstart og jaktstart skal minst 2 postenheter plasseres 2-5 m etter mållinjen
22.9.4		Tiden skal tas i timer, minutter og sekunder eller minutter og sekunder. Er det registrert tideler, skal anvendt tid rundes ned til nærmeste sekund før den offentliggjøres.

22.9.5		Ved patruljeløp eller parløp skal tiden tas idet sistemann passerer mållinjen. Deltagere i åpne klasser skal ha hver sin tid og plassering selv om de starter i par eller grupper.
22.9.6		Om to eller flere deltakere med individuell start oppnår samme tid, skal de ha samme plassering i resultatlisten.
22.9.7		Ved arrangement med fellesstart eller jaktstart skal det være en eller flere måldommere. Plasseringen bestemmes av rekkefølgen ved målpassering. Det skal om mulig kåres en vinner og fastsettes en rekkefølge for øvrige. I konkurranser med fellesstart og jaktstart og i stafett skal målenheten plasseres 2-5 m etter mållinjen. Målpassering skjer når brystet passerer mållinjen.
22.9.8	*NA K*	Løpstiden til deltaker som av egen skyld har kommet for sent til start (jfr. 22.6.6), skal beregnes etter den offisielt fastsatte starttid.
22.9.9		Arrangøren kan på forhånd fastsette en maksimaltid eller et tidspunkt når deltakerne må ha passert mållinjen for å telle med i konkurransen.
22.9.10		I stafetter med omstart for lag som ligger langt etter teten, skal sammenlagt tid for lagets deltakere avgjøre rekkefølgen mellom lagene som tar del i omstarten. Lagene skal rangeres etter de lagene som har gjennomført stafetten på ordinær måte.
22.9.11	*NA*	Det skal i tillegg til det ordinære tidtakingssystemet også brukes et uavhengig, sekundært system. Tider fra det sekundære systemet skal bare benyttes dersom enkelt tider mangler fra primærsystemet eller primærsystemet slutter å fungere.
22.9.12		Dersom sekundærsystemet er brikketid, skal dette bare benyttes for dem som ikke har tid i primærsystemet.
22.10		**Tidtaking og plassering i pre-o**
22.10.1		I klassisk pre-o gis det 1 poeng for hver riktig stempling i den ordinære løypa. Deltakerne rangeres etter flest antall poeng. Ved like mange poeng i løypa rangeres utøverne etter kortest anvendt tid på tidspostene etter at eventuelt tidstillegg for feil svar er lagt til.
22.10.2		I klassisk pre-o der en post har mer enn én stempling eller der arrangøren er i tvil om hvilken rute det er klippet i, regnes som feil.
22.10.3		Ved feil svar på tidspost i klassisk pre-o gis det et tidstillegg på 60 sekunder per feil svar. Ethvert svar på tidspost som ikke er avgitt innen maksimaltidens utløp regnes som feil, og maksimaltiden regnes som svartid.
22.10.4		Om det er forsinkelser underveis i klassisk pre som ikke er deltakerens feil, skal forsinkelsen noteres ned, og tiden trekkes fra deltakerens sluttid.
22.10.5		Dersom deltakeren i klassisk pre-o, etter fratrekk av eventuelle forsinkelser, overskrider den på forhånd fastsatte maksimaltiden, skal det trekkes fra ett poeng pr. påbegynt 5 minutt.
22.10.6		Deltakere som har mistet stemplingskortet, skal diskvalifiseres.
22.10.7		I tempO rangeres utøverne etter kortest anvendt tid sammenlagt for alle stasjonene etter at eventuelt tidstillegg for feil svar er lagt til.
22.10.8		Ved feil svar i tempO gis det et tidstillegg på 30 sekunder per feil svar. Ethvert svar på tempO som ikke er avgitt innen maksimaltidens utløp regnes som feil, og maksimaltiden regnes som svartid.
22.10.9		I stafett så regnes resultatet for hver utøver ut som anvendt tid på tempostasjon(er) pluss 30 sekunder for hvert feil svar i temp-o og 60 sekunder for hvert feil svar i pre-o. Det laget med lavest samlet tid vinner.
22.11		**Avlevering av stemplingslapp og kart**
22.11.1		Deltakerne skal normalt beholde løpskartet etter målpassering. Arrangøren kan, for å sikre sportslig like forhold, bestemme at løpskartene skal samles inn.
22.11.2		I pre-o leverer deltagerne inn del 1 av stemplingskortet ved målpassering. Deltagerne beholder selv del 2 av stemplingskortet.
22.12		**Stafettveksling**
22.12.1		Stafettveksling foregår ved berøring eller ved overlevering av kart, stafettbrikke e.l.
22.12.2		Ved stafettveksling gjelder, for deltakere som har løpt, tilsvarende regler for avlevering av stemplingslapp og kart som ved målpassering.F

22.12.3		Ved diskvalifikasjon av lag i stafetter skal arrangøren snarest mulig innkalle lagledelsen og informere om diskvalifikasjonsgrunnlaget. Hvis lagledelsen godtar avgjørelsen om diskvalifikasjon, eller en eventuell anke behandles med det resultat at den ikke tas til følge, kan arrangøren trekke laget ut av konkurransen. De gjenstående deltakere på laget har i så fall anledning til å delta i en eventuell omstart (jfr.22.7.4).
22.12.4		Arrangør har anledning til midlertidig å stanse stafettlag som stiller utenfor konkurranse, eksempelvis lag satt sammen på tvers av klubbgrenser, før siste etappe for å gi lag som deltar i kampen om premier, nødvendig forsprang. En slik ordning må eventuelt informeres om i PM og på arena.
22.13		**Godkjenning/diskvalifikasjon**
22.13.1		Viser avlesningen av stemplingsbrikken/stemplingslappen at deltakerne har brukt den stemplingsbrikken som er oppført i startlista, har aktivert stemplingsbrikken ved start og besøkt alle poster i riktig rekkefølge, skal løpet godkjennes.
22.13.2		Hvis en deltaker har brukt annen stemplingsbrikke enn den som er oppført i startlista, kan arrangøren kreve inn et ekstragebyr på størrelse med etterpåmeldingstillegget fra deltakeren.
22.13.3		Deltakeren skal diskvalifiseres dersom stemplingsbrikken ikke er aktivert før start, dvs. den er ikke aktivert elektronisk, og det kan ikke påvises merker i stemplingslappen.
22.13.4		Viser avlesningen av stemplingsbrikken at deltakeren har besøkt postene i gal rekkefølge, skal deltakeren diskvalifiseres.
22.13.5		Dersom stemplingsbrikken mangler elektronisk kvittering fra en eller flere poster eller stemplingsbrikken har sluttet å virke, avgjør kontrollen av stemplingslappen om deltakeren skal diskvalifiseres eller ikke. Deltakeren diskvalifiseres hvis det mangler merker i stemplingslappen fra de samme poster som manglet elektronisk kvittering, hvis deltakeren er uten stemplingslapp, eller dersom stemplingslappen er uleselig. Bestemmelsen gjelder ikke for Micr-o- eller Macr-o-sekvenser i en løype.
22.13.6		Deltakere som kommer i mål uten stemplingsbrikke, skal diskvalifiseres.
22.13.7		Deltagere som overskrider maksimaltiden, skal diskvalifiseres.
22.14		**Service og sikkerhetstjeneste**
22.14.1		I den kjølige årstid bør arrangøren sørge for at deltakerne får anledning til å skifte klær i hus eller telt.
22.14.2	*NM* *NA*	Arrangøren skal forsikre seg om at det er mobiltelefondekning på arenaen.
22.14.3	*K* *NÆR*	Arrangøren skal av sikkerhetsgrunner sikre seg at det er kommunikasjonsmuligheter fra arenaen.
22.14.4	*NM* *NA*	På større arrangement skal arrangøren oppnevne stevnelege i tråd med "NIFs retningslinjer for lege- og sanitetstjeneste ved idrettsarrangementer".
22.14.5	*NA* *K*	Det skal ved mål være førstehjelpsutstyr og kyndig personell som kan betjene dette.
22.14.6	*NÆR*	Det skal som et minimum være førstehjelpsutstyr på arenaen.
22.14.7		Transport av skadede må kunne skaffes på kort varsel, eventuelt må kjøretøy som kan disponeres til slik transport være tilgjengelig på arenaen.
22.14.8		Arrangøren plikter å sørge for at de på kort varsel kan sette i gang ettersøking etter savnede deltakere. Slik ettersøking bør skje under ledelse av lokalkjente folk og om nødvendig i samarbeid med offentlige myndigheter.
22.14.9	*NA* *K*	Det skal være tilbud om barneparkering i tilknytning til arenaen. Unntak kan gjøres for mindre arrangement.
22.14.10	*NA* *K*	Det skal ved arenaen finnes toaletter i nødvendig antall.
22.14.11	*NA* *K*	Ligger startstedet mer enn 1 km unna arenaen, skal det også der være toaletter. Unntak kan gjøres for mindre arrangement.

22.14.12	*NA* *K*	Det skal serveres drikke ved innkomst, i den kjølige årstid varm drikke.
22.14.13	*NÆR*	Det skal være toaletter på arenaen.
22.15		**Premiering**
22.15.1		I o-løp kan det deles ut premier. Forbundsstyret fastsetter nærmere forskrifter om premiering.
22.15.2	*NÆR*	Det deles normalt ikke ut premier.

22.16		**Avslutning av arrangement**
22.16.1		Før arrangementet avsluttes, skal arrangøren undersøke om alle deltakerne er kommet til mål.
22.16.2		Om deltakere eventuelt savnes skal arrangøren sørge for at ettersøking blir igangsatt og myndighetene blir varslet.
22.16.3		Arrangøren har ansvaret for at løpsområdet blir ryddiggjort.
22.16.4		Arrangøren er ansvarlig for materielle skader som er påført grunneier eller rettighetshaver, etter vanlige erstatningsregler.
22.17		**Resultater og rapport**
22.17.1	*NM* *NA*	Det skal være løpende og fullstendig resultatservice på arenaen, i form av oppslag på resultattavle.
22.17.2		Deltakerne skal få utskrift av sine egne strekktider.
22.17.3		Resultatlister med strekktider skal legges ut på arrangementets hjemmeside snarest mulig, og senest innen 72 timer.
22.17.4	*NM* *NA* *KM* *K* *NÆR*	Løpsrapport leveres via Norsk Orienterings terminliste- og påmeldingssystem (Eventor) innen 14 dager etter arrangementet. Dersom det foreligger anke, går fristen for rapportering ikke ut før én uke etter at anken er endelig avgjort.
22.17.5		Resultatlister fra stafetter, både de som slås opp på arrangementet og de offisielle listene, skal inneholde navn på deltakerne på de enkelte stafettlag og etappetider.
22.17.6		I stafetter skal arrangørene rette opp start og resultatlistene i henhold til de endringer som kommer i lagoppstilling.
22.18		**Mediaservice**
22.18.1		Arrangøren skal legge forholdene til rette for en best mulig mediedekning av o-løpet.
22.18.2		Arrangørene skal gi mediarepresentanter gode arbeidsforhold og muligheter til å følge gi og rapportere fra o-løpet.
22.18.3		Arrangøren skal sørge for at aktuelle aviser og andre media raskest mulig blir informert om resultatene fra o-løpet.
22.18.4	*IOF* *NM* *NA* *K*	Løpsinnbydelsen og/eller særskilt mediainformasjon skal sendes aktuelle media.
22.18.5	*IOF* *NM* *KM*	Arrangøren skal sørge for at medias representanter får fullstendige resultater i eventuelle E-klasser og samtlige premielister snarest mulig på arenaen. Fullstendige resultatlister eller forhåndsbestilte utdragslister skal leveres samme dag.
22.18.6	*K*	Arrangøren skal sørge for at medias representanter får tilgang til resultatlister på arenaen.

23 Avlysing og annullering av arrangementet

23.1		**Avlysing av arrangementet**
23.1.1		Arrangement kan avlyses, men beslutningen skal om mulig treffes i samråd med kretsen.
23.1.2		Oppstår det på grunn av været eller andre forhold, fare for at deltakere eller funksjonærer, vegetasjon eller dyreliv kan bli påført skader av alvorlig art, bør et terminfestet arrangement avlyses og et påbegynt arrangement innstilles.

		Ved avgjørelsen skal det legges vekt på deltakernes alder, erfaring og utrustning.
23.1.3		Er det på grunn av vær- eller snøforholdene grunn til å anta at den sportslige verdien av et arrangement kan bli betraktelig redusert, bør arrangøren opplyse om dette i innbydelsen. Er det fare for at arrangementet må avlyses eller flyttes, skal innbydelsen inneholde tid for kunngjøring av supplerende opplysninger.
23.1.4		Avgjørelse om avlysing av arrangement på grunn av press fra grunneiere, rettighetshavere eller andre interesser, skal ikke tas før saken har vært forelagt NOFs sekretariat til uttalelse.
23.1.5		Arrangører av o-løp som blir avlyst, kan søke vedkommende terminlistemyndighet om å få arrangere nytt o-løp uten hensyn til gjeldene søknadsfrister.
23.1.6		Kunngjøring på hjemmesiden og til de klubber som har påmeldt deltakere, bør skje i god tid både når arrangementet avlyses og når arrangementets sportslige verdi må påregnes å bli betydelig redusert.
23.1.7	*NA* *K*	Ved avlysning skal arrangøren snarest mulig skriftlig underrette NOFs sekretariat og kretsen. Avlysning skal begrunnes.
23.1.8	*Nær*	Ved avlysning skal kretsen snarest mulig underrettes.
23.2		**Annullering av arrangement**
23.2.1		Arrangøren eller overordnet organ kan, hvis de finner at arrangementet er gjennomført i strid med NOFs lover eller regelverk, annullere hele eller deler av arrangementet. Avgjørelse om annullering skal tas så snart som mulig og innen arrangementet er avsluttet. Avgjørelsen kunngjøres umiddelbart.
23.2.2		Dersom en post strykes i pre-o, skal posten strykes fra resultatlistene for alle deltakere. Dersom en tidspost på en tidspoststasjon strykes, skal hele tidspoststasjonen strykes fra resultatlistene. Er det en teknisk feil på en post medfører dette at det er kun denne posten som strykes. Det er ikke tillatt å endre fasiten på grunn av teknisk feil, posten skal da strykes. Om feilen har oppstått på grunn av feilskriving i fasiten, er det lov å rette opp fasiten.
23.3		**Reduksjon av påmeldingskontingent**
23.3.1		Ved avlysning eller annullering av et arrangement skal påmeldingskontingenten reduseres etter forskrifter fastsatt av forbundsstyret.
23.3.2	*NA*	Ved fysisk flytting av ski-o-arrangement på grunn av snømangel kan det kreves inntil 25 % høyere påmeldingskontingent enn opprinnelig annonsert i innbydelsen for arrangementet, hvis arrangørs ekstraordinære kostnader tilsier dette.

Særregler for NM, Hovedløp og Internasjonale løp:

24 Søknad

24.1		Søknadsrutiner
24.1.1		Søknadsfristen fastsettes av forbundsstyret og offentliggjøres til kretsene og klubber. Fristen vil vanligvis være 3 år før arrangementet på samme dato som søknadsfristen for ordinære løp.
24.1.2		Søknaden skal inneholde: - Tidligere o-kart eller ferdigkonstruert grunnlag over det aktuelle terrengområdet. Hvis slike kart ikke finnes, skal det legges ved kartutsnitt fra annet kartverk, helst i stor målestokk (økonomisk kart eller liknende). Hvis kartverket er bra nok, bør det skisseres opp aktuelle løypetraseer. - Opplysninger om planlagt ramme rundt arrangementet så som arena, parkering, overnattingsmuligheter osv. - Opplysninger om tidligere konkurranser i området. - Opplysninger om VDG-forholdene.
24.1.3		Forbundsstyret vurderer søknadene snarest mulig etter fristens utløp og foretar tildeling.

25 Kart og postbeskrivelser

25.1		Kartkvalitet
25.1.1	*NM*	Ved NM langdistanse og NM ultralangdistanse skal det benyttes kart i målestokk 1:15.000. Ved NM natt og NM stafetter kan det benyttes kart i målestokk 1:15.000 eller 1:10.000. Ved NM mellomdistanse og HL-langdistanse skal det benyttes kart i målestokk 1:10.000. Ekvidistansen skal være 5 m. Ved NM sprint og Hovedløp sprint skal det benyttes kart etter IOFs sprintkartnorm i 1:4.000. For sprintkart skal ekvidistansen være 2 eller 2,5 m. Målestokk eller ekvidistanse som avviker fra dette, kan kun benyttes etter spesiell godkjenning fra forbundsstyret.
25.1.2		Kart til NM og Hovedløp skal trykkes i h.h.t. NOFs kartregler
25.1.3		For skiorientering gjelder følgende regler. Ved NM langdistanse skal det benyttes kart i målestokk 1:15.000. Ved NM-stafetter skal det benyttes kart i målestokk 1:15.000 eller 1:10.000. Ved NM mellomdistanse skal det benyttes kart i målestokk 1:10.000. Ved NM sprint skal det benyttes kart i målestokk 1: 5 000. Ved HL langdistanse skal det benyttes kart i målestokk 1:15.000 eller 1:10.000. Ekvidistansen skal være 5 m. Målestokk eller ekvidistanse som avviker fra dette, kan kun benyttes etter godkjenning fra forbundsstyret.

26 Gjennomføring av arrangementet

26.1		Oppnevning av TD
26.1.1	*IOF*	For VM, EOC, WC, WMOC, WJOC, NOM og landskamper oppnevner forbundsstyret det nødvendige antall nasjonale TD. Kontrollarbeidet skal også omfatte kartframstillingen, i samarbeid med kretskartrådet.
26.1.2	*IOF*	For WRE oppnevnes TD av forbundsstyret. Øvrige tekniske delegerte oppnevnes av kretsstyret.
26.1.3	*NM*	Forbundsstyret oppnevner det nødvendige antall TD. Kontrollarbeidet skal også omfatte kartframstillingen, i samarbeid med kretskartrådet. Forbundsstyret kan utarbeide nærmere retningslinjer for kontrollarbeidet.
26.2		**Innbydelse**
26.2.1	*NM*	Innbydelse til NM og HL skal være godkjent av forbundsstyret. Den skal legges ut på hjemmesiden senest 2 måneder før arrangementet avvikles. Er det tidligere utgitt o-kart over NM/HL-terrenget, skal en kopi av siste utgave gjøres tilgjengelig sammen med innbydelsen i tilstrekkelig kvalitet.
26.3		**Reisefordeling**
26.3.1		I forbindelse med NM og HL skal de tre nordligste kretsene (Finnmark, Troms og Nordland) motta reisestøtte fra påmeldte deltakere iht pkt 26.3.3.

26.3.2		Dersom NM/HL arrangeres i Finnmark, Troms eller Nordland, betaler deltakerne ikke reisefordeling.
26.3.3		Arrangører av NM og Hovedløp krever inn en reisefordeling fra alle påmeldte deltakere på kr 40,- og overfører totalbeløpet til NOFs reisefordelingskonto senest 45 dager etter mesterskapet. NOF betaler klubber i nord slik: - Klubber fra Finnmark får utbetalt kr 2000 pr. deltaker - Klubber fra Troms får utbetalt kr 1500 pr. deltaker - Klubber fra Nordland får utbetalt kr 1000 pr. deltaker Reisefordelingsoppgjøret vil finne sted etter hvert enkelt mesterskap. Hvis flere mesterskap går samtidig og krever kun én reise, blir det ett reiseoppgjør. Eventuelt overskudd skal brukes til å dekke mulige senere underskudd. Underskudd i reisefordelingspotten dekkes av NOF, og kan medføre at styret justerer hvilket beløp som kreves inn på fremtidige arrangementer.
26.3.4		NOF foretar selve oppgjøret direkte med klubbene senest 60 dager etter mesterskapet.
26.4		**Terrengsperring**
26.4.1	*NM*	Terrenget er helt eller delvis sperret fra mesterskapet er tildelt.
26.4.2	*NM*	For NM sprint vurderer forbundsstyret i hvert enkelt tilfelle i hvilken grad terrenget skal sperres.
26.5		**Startrekkefølgen**
26.5.1	*NM*	Forbundsstyret kan vedta egne forskrifter for oppsett av startrekkefølgen i NM og Norgescup.
26.6		**Startordning**
26.6.1	*NM*	Løpsopplegg, startordning og startintervall bestemmes av forbundsstyret i samarbeid med arrangøren og TD.
26.7		**Utlevering av kart og stemplingslapp**
26.7.1	*IOF* *NM*	I E-klasser i WRE og i NM skal stemplingslapp alltid utleveres ved start.
26.8		**Tidtaking og plasseringer**
26.8.1	*NM*	Maksimaltider for NM og HL fastsettes av forbundsstyret.
26.8.2	*NM*	I NM skal det benyttes to uavhengige tidtakingssystemer, et primært og et sekundært. Det sekundære systemet skal bare benyttes dersom enkelttider mangler fra primærsystemet, eller primærsystemet slutter å fungere. Tas det sekundære systemet i bruk fordi primærsystemet slutter å fungere, skal tidene fra sekundærsystemet gjøres gjeldende for alle deltakere i klassen.
26.8.3	*NM*	Forbundsstyret kan fastsette nærmere forskrifter for tidtaking i NM.
26.8.4	*NM*	På tidsposter i NM pre-o skal det være to tidtakere.
26.9		**Stafettveksling**
26.9.1	*NM*	Ved diskvalifikasjon av lag i stafetter skal arrangøren snarest mulig innkalle lagledelsen og informere om diskvalifikasjonsgrunnlaget. Hvis lagledelsen godtar avgjørelsen om diskvalifikasjon, eller en eventuell anke behandles med det resultat at den ikke tas til følge, skal laget trekkes ut av konkurransen. De gjenstående deltakere på laget har anledning til å delta i en eventuell omstart (jfr. 22.7.4).
26.9.2	*NM*	Stafettlag som stiller «utenfor konkurranse» kan midlertidig stoppes før siste etappe for å gi lag som deltar i kampen om premier nødvendig forsprang. Nærmere regler for dette er angitt i Forskrift for NM og Hovedløp.
26.10		**Premiering**
26.10.1	*NM*	I NM og HL skal arrangøren dele ut medaljer, diplomer og øvrige premier i henhold til forskrift gitt av forbundsstyret
26.10.2	*NM*	I NM (gjelder ikke HL) er de individuelle vinnerne og deltakerne på de seirende stafettlag Norgesmestre og får NOFs forgylte mesterskapsmedalje. Nr. 2 og 3 får tilsvarende medaljer i sølv og bronse.
26.10.3	*NM*	Ved tildeling av H.M. Kongens Pokaler skal disse deles ut i følgende mesterskap etter en fireårs syklus fra og med 2024: Knockoutsprint, mellomdistanse, sprintdistanse, langdistanse osv. Pokalen deles ut til norgesmestrene i D 21- og H 21-. I tilfelle avlysning eller annullering kan

		forbundsstyret bestemme at Kongepokalene overføres til et annet mesterskap samme år.
26.10.4	*NM*	Ved delt seier i mesterskap der Kongepokalen er satt opp, etableres det et utvalg med tre personer som avgjør hvem av vinnerne som skal tildeles pokalen. Utvalget skal bestå av tre personer fra forbundsstyret. Hvis noen av disse ikke er til stede, peker de gjenværende medlemmene (det gjenværende medlemmet) ut hvem som skal tre inn som erstatning. Det samme gjelder hvis noen av medlemmene må betraktes som inhabile. Utvalget skal i sitt arbeid ta utgangspunkt i utøverens prestasjoner i den sesongen som har gått, men står ellers fritt i sine vurderinger. Utvalget trenger ikke begrunne sin avgjørelse. Utvalgets arbeid må avsluttes samme dag som mesterskapet avholdes, og innen det tidspunkt arrangøren har fastsatt for medaljeutdeling.
26.11		**Resultater og rapport**
26.11.1	*NM*	Arrangører av NM og HL skal, samtidig med resultatlister på godkjent format til NOFs sekretariat og egen krets sende, inn et sett kart med inntegnede løyper og postbeskrivelser.

27 Avlysing av og annullering av arrangementet

27.1		**Avlysning eller annullering av NM**
27.1.1	*NM* *DM* *KM*	NM eller HL som blir avlyst eller annullert, kan ikke arrangeres i et senere kalenderår.
27.1.2		NM ski-orientering skal avholdes i perioden januar-april

Regler om klager, protester og anker:

28 Klage og protestbehandling

28.1		**Oppnevning av jury og dommerteam**
28.1.1	*NM*	For hvert enkelt NM og HL oppnevner forbundsstyret en jury med 3 medlemmer. Juryen skal bestå av to representanter fra NOF og en fra arrangørklubbens krets. TD leder juryens arbeid, men har ikke stemmerett. Juryen skal være tilstede på arrangementet.
28.1.2	*NA* *KM*	Kretsstyret i arrangørklubbens krets oppnevner jury for arrangementet. Juryen skal bestå av 3 medlemmer. TD leder juryens arbeid, men har ikke stemmerett. Juryen skal være til stede på arrangementet.
28.1.3	*K* *NÆR*	Kretsstyret skal hvert år utpeke 3 personer med varamedlemmer som skal fungere som en fast jury for aktuelle arrangement i kretsen.
28.1.4		Medlemmer i arrangørklubben og TD kan ikke være medlem av juryen.
28.1.5		Juryen er bare beslutningsdyktig når alle medlemmene er til stede.
28.1.6		Dersom et jurymedlem erklærer seg inhabil eller av andre grunner er forhindret, skal de resterende jurymedlemmene utpeke et nytt medlem.
28.1.7		I konkurranser der det er korte tidsfrister mellom konkurransedelene, kan det i stedet for en jury oppnevnes et dommerteam som skal overvåke konkurransen og behandle overtredelser av konkurransereglene og relevante retningslinjer, samt protester relatert til dette. Medlemmer i arrangørklubben og TD kan ikke være medlem av dommerteamet. Dommerteamet for NM og Norgescup, ref. punkt 1.2.3, oppnevnes av forbundsstyret og skal bestå av en hoveddommer og to assistenter. Oppnevning av dommerteam for andre NA-løp og lavere foretas av kretsstyret. Nærmere definisjon av forhold vedrørende utnevnelsen er beskrevet i forskrift gitt av forbundsstyret.
28.2		**Klage mot deltager**
28.2.1		Arrangørene skal behandler klager fra de som etter konkurransereglene er berettiget til å klage, og klager innen de frister som er gitt.
28.2.2		Arrangøren kan kreve at klager leveres inn skriftlig.
28.2.3		Arrangøren kan enten frifinne eller gi påtale og/eller diskvalifisere den eller de det er fremlagt klage mot.
28.2.4		Avgjørelsen meddeles partene skriftlig med opplysning om protestfrist.

28.2.5	*NM* *NA* *KM*	Protest skal innleveres skriftlig til et av juryens medlemmer innen én time etter at arrangøravgjørelsen er kunngjort. Juryen kan i særlige tilfeller fastsette en kortere protestfrist.
28.2.6	*K* *NÆR*	Protest skal innleveres skriftlig til løpsleder eller et medlem av kretsstyret innen arrangementet er erklært avsluttet.
28.2.7		Juryens/kretsstyrets avgjørelse er endelig.
28.2.8		I de tilfeller det er oppnevnt et dommerteam skal dommerteamet behandle klager fra de som etter konkurranseregelene er berettiget til å klage. Dommer teamet skal beslutte om klagen avvises, om deltaker(e) diskvalifiseres og/eller deltaker(e) replasseres. Beslutningene er endelige og kan ikke påklages. Nærmere definisjon av mandat og myndighet er beskrevet i forskrift gitt av forbundsstyret
28.3		**Diskvalifikasjon uten forutgående klage**
28.3.1		Arrangøren kan diskvalifisere deltakere, lag og klubber som menes å ha overtrådt NOFs regelverk. Avgjørelsen skal kunngjøres så snart som mulig, på resultattavlen på arenaen og/eller via arrangementets speaker.
28.3.2	*NM* *NA* *KM*	Den diskvalifiserte deltakeren eller en representant for deltakerens klubb kan klage på diskvalifikasjonen til arrangøren. En slik klage må komme innen én time etter at arrangøravgjørelsen er kunngjort. Arrangøren kan i samråd med juryen fastsette en kortere klagefrist dersom den diskvalifiserte er informert om avgjørelsen. Arrangøren kan kreve at klager legges inn skriftlig.
28.3.3	*K* *NÆR*	Den diskvalifiserte deltakeren eller en representant for deltakerens klubb kan klage på diskvalifikasjonen til arrangøren. En slik klage må komme innen én time etter at arrangøravgjørelsen er kunngjort. Arrangøren kan kreve at klager legges inn skriftlig.
28.3.4		Arrangøren kan enten godta eller avvise klagen. Avgjørelsen skal meddeles klageren snarest mulig. Hvis klagen avvises, skal meddelelsen skje skriftlig med opplysning om protestrutiner og -frist.
28.3.5	*NM* *NA* *KM*	Protest skal innleveres skriftlig til et av juryens medlemmer innen én time etter at arrangørens avgjørelse er kunngjort. Juryen kan i stafetter og i særlige tilfeller i individuelle konkurranser fastsette en kortere protestfrist dersom den diskvalifiserte er informert om avgjørelsen.
28.3.6	*K* *NÆR*	Protest skal innleveres skriftlig til løpsleder eller et av kretsstyrets medlemmer innen arrangementet er avsluttet.
28.3.7		Juryens/kretsstyrets avgjørelse er endelig.
28.3.8		I de tilfeller det er oppnevnt et dommerteam skal dommerteamet på basis av informasjon fra arrangør og egne observasjoner beslutte om deltakere skal diskvalifiseres eller replasseres. Beslutningene er endelige og kan ikke påklages. Nærmere definisjon av mandat og myndighet er beskrevet i forskrift gitt av forbundsstyret.
28.4		**Klage på gjennomføring av et arrangement**
28.4.1		Arrangørene skal behandle klager fra de som etter konkurranseregelene er berettiget til å klage.
28.4.2		Arrangøren kan kreve at klager leveres inn skriftlig.
28.4.3		Arrangøren kan enten avvise klagen eller ta den til følge ved helt eller delvis å annullere arrangementet. Arrangøren avgjør samtidig om man vil tilbakebetale deler av påmeldingskontingenten.
28.4.4		Avgjørelsen skal meddeles klageren snarest mulig. Hvis klagen avvises, skal meddelelsen skje skriftlig med opplysning om protestrutiner og protestfrist.
28.4.5		Klage mot forhold ved et arrangement som ikke kunne oppdages før arrangementet avsluttes, skal snarest mulig rettes til den instansen som oppnevnte juryen.
28.5		**Juryens/kretsstyrets/dommerteamets arbeid**
28.5.1		Juryen/kretsstyret skal avgjøre klager mot arrangementet og protester på klager mot deltakere.
28.5.2	*NM* *NA* *KM*	Protest må innleveres skriftlig til et av juryens medlemmer innen én time etter at arrangørens avgjørelse er kunngjort. Juryen kan i særlige tilfeller fastsette en kortere protestfrist.

28.5.3	*NM* *NA* *KM*	Juryen skal av hensyn til klagefristene bestemme når arrangementet anses avsluttet. Tidspunktet kunngjøres minst 15 minutter i forveien.
28.5.4	*NM* *NA* *KM*	Juryavgjørelser foretas på stedet og meddeles partene omgående og skriftlig. Juryens avgjørelse skal enten være "klagen/protesten tas ikke til følge" eller "klagen/protesten tas til følge med dette resultat: ...". Alle berørte parter skal ha anledning til å uttale seg i nærvær av juryen og hverandre før saken blir avgjort.
28.5.5	*K* *NÆR*	Juryens avgjørelser tas så snart som mulig og meddeles partene skriftlig. Kretsstyrets avgjørelse skal enten være "klagen/protesten tas ikke til følge" eller "klagen/protesten tas til følge med dette resultat: ...". Det skal innhentes skriftlige forklaringer fra alle berørte parter før saken blir avgjort.
28.5.6	*K* *NÆR*	Protest må innleveres skriftlig til løpsleder eller et av kretsstyrets medlemmer innen arrangementet er erklært avsluttet.
28.5.7		Juryens/kretsstyrets avgjørelse kan gå ut på å godkjenne eller på helt eller delvis å annullere arrangementet. Hvorvidt deler av påmeldingskontingenten skal tilbakebetales avgjøres samtidig.
28.5.8		Dersom ingen klagefrist opplyses, er den én time etter at fullstendige resultatene offentliggjort.
28.5.9		Juryens/kretsstyrets avgjørelse er endelig.
28.5.10		I de tilfeller det er oppnevnt et dommerteam er nærmere definisjon av arbeidet og tidsfrister beskrevet i forskrift gitt av forbundsstyret.
28.6		**Anke**
28.6.1	*NM* *NA* *KM* *NÆR*	Partene kan anke en jurys avgjørelse inn til forbundsstyret. Dette gjelder saksbehandling og lovanvendelse og ikke dersom anken kun gjelder juryens skjønn. Anken skal være skriftlig og mottatt av NOFs sekretariat senest 7 dager etter at juryens avgjørelse er mottatt.
28.6.2		I de tilfeller det er oppnevnt et dommerteam kan dommerteamets avgjørelser ikke ankes.
28.7		**Utsettelse av premieutdeling**
28.7.1		Hvis minst 30 deltakere eller 25 % av de startende i vedkommende løype slutter seg til en innlevert protest som kan medføre at arrangementet helt eller delvis blir annullert, skal premieutdelingen utsettes til avgjørelsen foreligger.
28.8		**Forholdet til andre sanksjonsregler**
28.8.1		Klage- og protestreglene avgjør kun spørsmål om diskvalifikasjon av deltakere og annullering av arrangement. Uavhengig av dette kan en sak også forfølges og pådømmes etter NIFs straffebestemmelser eller andre regelverk.
28.8.2		NOF følger Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett som vedtatt av Norges idrettsforbund (NIF). NOF forplikter seg til å ilegge sanksjoner for brudd på barneidrettsbestemmelsene i samsvar med NIFs sanksjonsregelverk (NIFs lov kapittel 11 §1-2. Ved gjentatte eller alvorlige brudd på bestemmelsene skal saken påtales til NIFs domsutvalg.